

Amodau Cydnabod Safonol

IONAWR 2021

Cynnwys

Cyflwyniad i'r Amodau Cydnabod Safonol.....	1
Penawdau pob Amod	5
Rhan 1 – Y corff dyfarnu	10
Adran A – Llywodraethu.....	10
Amod A1 – Addasrwydd i barhau i gael ei gydnabod.....	10
Amod A2 – Sefydliad yn y DU, Gibraltar, yr UE neu Ardal Fasnach Rydd Ewrop.....	11
Amod A3 – Mesurau diogelwch o ran Newid Rheolaeth	12
Amod A4 – Gwrthdaro Buddiannau	12
Amod A5 – Argaeledd adnoddau a threfniadau digonol.....	13
Amod A6 - Nodi a rheoli risgiau	14
Amod A7 – Rheoli digwyddiadau.....	15
Amod A8 – Camymddwyn a chamweinyddu.....	15
Adran B – Y corff dyfarnu a Cymwysterau Cymru	17
Amod B1 – Rôl y Swyddog Cyfrifol.....	17
Amod B2 – Y datganiad cydymffurfiaeth blynyddol i Cymwysterau Cymru.....	18
Amod B3 – Hysbysu Cymwysterau Cymru am ddigwyddiadau penodol	19
Amod B4 – Hysbysiad i ddarparu gwybodaeth i Cymwysterau Cymru.....	21
Amod B5 – Sylwadau ar gymwysterau	21
Amod B6 – Cydweithredu â Cymwysterau Cymru	22
Amod B7 – Cydymffurfiaeth corff dyfarnu â Dogfennau Rheoleiddio	22
Amod B8 – Cydymffurfio ag ymgymeriadau a wnaed i Cymwysterau Cymru.....	22
Adran C – Trydydd partion	24
Amod C1 – Trefniadau gyda thrydydd partion	24
Amod C2 – Trefniadau gyda Chanolfannau	24
Amod C3 - Trefniadau gyda chyhoeddwr.....	26
Rhan 2 – Y Cymhwyster a Reoleiddir.....	27
Adran D – Gofynion cyffredinol ar gyfer Cymwysterau a Reoleiddir	27
Amod D1 – Addasrwydd cymwysterau at y diben.....	27
Amod D2 – Hygyrchedd cymwysterau.....	27
Amod D3 – Adolygu'r dull gweithredu	28
Amod D4 – Ymateb i ymholiadau a gweithdrefnau cwyno	28

Amod D5 – Cydymffurfiaeth cymwysterau â Dogfennau Rheoleiddio.....	29
Amod D6 – Rheoli'r newid yn statws cymwysterau neu dynnu cymwysterau yn ôl	29
Amod D7 – Darparu gwybodaeth er mwyn helpu i ddiwallu anghenion Athrawon	31
Amod D8 - Dyfarnu Cymwysterau Cymeradwy y tu allan i Gymru.....	31
Adran E – Llundio a datblygu cymwysterau.....	32
Amod E1 – Sicrhau bod gan gymwysterau amcanion a'u bod yn cael eu cefnogi.	32
Amod E2 – Gofynion o ran teitlau cymwysterau	33
Amod E3 – Cyhoeddi manyleb cymhwyster.....	34
Amod E4 – Dylunio asesiad	35
Amod E5 – Sicrhau bod cymwysterau yn cydymffurfio â'r Amodau	36
Amod E6 – Cyflwyno cymwysterau i QiW	36
Amod E7 – Cyfanswm Amser Cymhwyso	37
Amod E8 – Credyd.....	38
Amod E9 – Lefelau Cymwysterau a Chydrannau	38
Amod E10 – Cydnabod Dysgu Blaenorol	40
Adran F – Darparu cymwysterau i brynwyr.....	41
Amod F1 – Gwybodaeth am ffioedd cymwysterau.....	41
Amod F2 – Pecynnu cymwysterau gyda chynhyrchion neu wasanaethau eraill	42
Amod F3 – Anfonebu.....	42
Adran G – Gosod a chynnal yr asesiad.....	44
Amod G1 – Gosod yr asesiad	44
Amod G2 – Iaith yr asesiad.....	44
Amod G3 – Defnydd iaith a deunyddiau ysgogi	45
Amod G4 – Diogelu cyfrinachedd deunyddiau asesu	46
Amod G5 – Cofrestru Dysgwyr.....	47
Amod G6 – Trefniadau ar gyfer gwneud Addasiadau Rhesymol.....	48
Amod G7 – Trefniadau ar gyfer Ystyriaeth Arbennig.....	48
Amod G8 – Cwblhau'r asesiad o dan yr amodau penodol	48
Amod G9 - Cynnal yr asesiad	49
Adran H – O farcio asesiadau i gyhoeddi'r canlyniadau.....	50
Amod H1 – Marcio'r asesiad	50

Amod H2 – Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau lle mae asesiad yn cael ei farcio gan Ganolfan	51
Amod H3 – Monitro'r lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer cymhwyster.....	53
Amod H4 – Cymwysterau Cymru yn dyfarnu lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer cymhwyster	53
Amod H5 – Rhaid i ganlyniadau ar gyfer cymhwyster fod yn seiliedig ar ddigon o dystiolaeth	54
Amod H6 – Cyhoeddi'r canlyniadau	55
Adran I – Apeliadau a thystysgrifau	57
Amod I1 – Proses apelio.....	57
Amod I2 – Cydymffurfio â phroses apelio a chwyno Cymwysterau Cymru.....	58
Amod I3 – Dyluniad a chynnwys tystysgrifau	59
Amod I4 – Cyhoeddi tystysgrifau a thystysgrifau amnewid	59
Adran J – Dehongli a diffiniadau	61
Amod J1 – Dehongli a diffiniadau.....	61

Cyflwyniad i'r Amodau Cydnabod Safonol

Gofynion a nodir yn y ddogfen hon

Mae Atodlen 3, Adran 2 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015 yn ei gwneud yn ofynnol i ni baratoi a chyhoeddi Amodau (yr "Amodau Safonol") y mae pob cydnabyddiaeth o gorff dyfarnu i fod yn ddarostyngedig iddynt.

Mae'r Amodau Safonol hyn yn cynnwys y rheolau y mae'n rhaid i **bob** corff dyfarnu a'u cymwysterau eu bodloni wrth gynnig cymwysterau i ddysgwyr yng Nghymru.

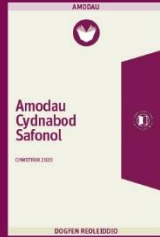
Mae gan bob corff dyfarnu a reoleiddir ofyniad cyfreithiol i:

- gydymffurfio â'r rheolau hyn yn barhaus; a
- rhoi sylw dyladwy i unrhyw ganllawiau y gallwn eu cyhoeddi.

Trwy osod y gofynion cyffredinol hyn ar gyfer pob corff dyfarnu cydnabyddedig, ein nod yw darparu sylfaen dryloyw a chyson y gallwn asesu cydymffurfiaeth pob corff dyfarnu yn ei herbyn. Adolygwyd yr Amodau Cydnabod Safonol hyn yn ystod 2019, a chyhoeddwyd ein hadroddiad penderfyniad ynghyd â fersiwn ddiwygiedig o'r Amodau ar 20 Chwefror 2020. Ar 18 Ionawr 2021, daeth y fersiwn hon o'r Amodau i rym.

Mae'r Amodau Cydnabod Safonol yn rhan o gyfres o ddogfennau sy'n nodi ein gofynion rheoleiddiol ar gyfer cyrff dyfarnu (gweler y diagram isod).

Amodau Cydnabod Safonol

Yn gymwys i bob corff dyfarnu a phob cymhwyster

Amodau Cydnabod Iefel Cymhwyster

Yn gymwys i gyrff dyfarnu sy'n cynnig cynnig ffurf neu fath benodol o gymhwyster e.e. Amodau Cydnabod Safonol ar gyfer Cymwysterau TGAU / TAG

Amodau Cydnabod Arbennig

Yn gymwys i un neu fwy o gyrff dyfarnu

Meini Prawf Cymeradwyo

Yn gymwys i gymwysterau yr ydym wedi gosod a chyhoeddi meini prawf ar eu cyfer y mae'n rhaid eu bodloni cyn y gellir eu cymeradwyo

Dogfennau Rheoleiddiol

Gall fod yn gymwys i:

- Pob cymhwyster;
- Pob cymhwyster o ffurf neu fath penodol; neu
- Cymwysterau o ddisgrifiad neu fath penodol mewn pwnc penodol.

Canllawiau

Yn gymwys i bob corff dyfarnu a phob cymhwyster

Gofynion mewn dogfennau eraill

Gallwn hefyd gymhwyso Amodau ar gyfer:

- disgrifiadau gwahanol o gyrff dyfarnu;
- gwahanol gymwysterau neu ddisgrifiadau gwahanol o gymwysterau;
- amgylchiadau gwahanol y dyfernir cymhwyster odanynt; a
- disgrifiadau gwahanol o berson y dyfernir cymhwyster iddo.

Dylid darllen yr Amodau Safonol hyn ar y cyd â'n holl Ddogfennau Rheoleiddio - mae rhestr ohonynt yn ein [Rhestr Dogfennau Rheoleiddio](#).

Dylai cyrff dyfarnu sy'n cynnig cymwysterau yn y meysydd hynny lle rydym wedi cynhyrchu Amodau Cydnabod i gymwysterau penodol ddarllen yr Amodau hynny ochr yn ochr â'r ddogfen hon e.e. Amodau Cydnabod Safonol Ychwanegol ar gyfer cymwysterau TGAU / TAG.

Yn yr un modd, mae unrhyw gorff dyfarnu yr ydym wedi gosod Amod Arbennig y mae ei gydnabyddiaeth yn ddarostyngedig iddynt ystyried y rhain ar y cyd â darllen y ddogfen hon e.e. Amod Capió Ffioedd.

Strwythur ein Hamodau Cydnabod Safonol

Mae'r dogfennau Amodau Cydnabod Safonol wedi'u strwythuro mewn tair rhan.

- Mae Rhan 1 (Amodau A-C) yn mynd i'r afael â'r gofynion sefydliadol sy'n berthnasol i gorff dyfarnu;
- Mae Rhan 2 (Amodau D-I) yn mynd i'r afael â'r gofynion sy'n berthnasol i gorff dyfarnu wrth iddo ddylunio, datblygu a dyfarnu cymwysterau rheoleiddiedig; a-
- Mae Adran J yn nodi'r rheolau dehongli, a themau diffiniedig a fydd yn berthnasol at ddibenion ein Hamodau.

Trwy gydol y ddogfen mae dolenni wedi'u hymgorffori a fydd, wrth glicio arnynt, yn llywio i'r termau diffiniedig yn J.

Amodau Cydnabod Tri-Rheoleiddiwr: Meysydd gwahaniaeth

Rydym yn cydnabod bod cyrff dyfarnu yng Nghymru hefyd yn gallu cael eu cydnabod gan reoleiddwyr eraill yn Lloegr ac yng Ngogledd Iwerddon, lle maent yn ddarostyngedig i reolau rheoleiddio tebyg a osodwyd gan Ofqual a CCEA Regulation.

Mae'r Amodau yr un fath i raddau helaeth ar draws pob rheoleiddiwr. Fodd bynnag, fel rheoleiddwyr annibynnol, mae gwahaniaethau, a bydd gwahaniaethau sy'n adlewyrchu ein cylch gwaith, polisiau, prosesau a systemau.

Er mwyn hwyluso cyrff dyfarnu gyda hyn, mae dogfen tri rheolydd sy'n cyflwyno'r prif feysydd gwahaniaeth ar ffurf weledol a chryno.

Cefnogaeth ac Arweiniad

Rydym yn adolygu ein Dogfennau Rheoleiddio. Am unrhyw gefnogaeth ac arweiniad gyda'r Amodau, yn ogystal ag unrhyw adborth arnynt, cysylltwch â'r Tîm Polisi Rheoleiddio trwy ein blwch post:

polisi@cymwysteraucymru.org

Mae'r ddogfen hon ar gael yn [Saesneg](#).

Penawdau pob Amod

A	Rhan 1 – Y corff dyfarnu Llywodraethu
A1	Addasrwydd i barhau i gael ei gydnabod
A2	Sefydliad yn y DU, Gibraltar, yr UE neu Ardal Fasnach Rydd Ewrop (EFTA)
A3	Mesurau diogelwch o ran Newid Rheolaeth
A4	Gwrthdaro Buddiannau
A5	Argaeledd adnoddau a threfniadau digonol
A6	Nodi a rheoli risgiau
A7	Rheoli digwyddiadau
A8	Camymddwyn a chamweinyddu

B	Y corff dyfarnu a Cymwysterau Cymru
B1	Rôl y Swyddog Cyfrifol
B2	Y datganiad cydymffurfiaeth blyneddol i Cymwysterau Cymru
B3	Hysbysu Cymwysterau Cymru am ddigwyddiadau penodol
B4	Hysbysiad i ddarparu gwybodaeth i Cymwysterau Cymru
B5	Sylwadau ar gymwysterau
B6	Cydweithredu â Cymwysterau Cymru
B7	Cydymffurfiaeth cyrff dyfarnu â Dogfennau Rheoleiddio
B8	Cydymffurfio ag ymgymeriadau a wnaed i Cymwysterau Cymru

C	Trydydd partïon
C1	Trefniadau gyda thrydydd partïon
C2	Trefniadau gyda Chanolfannau
C3	Trefniadau gyda chyhoeddwy

D	Rhan 2 – Y Cymhwyster a Reoleiddir
D1	Addasrwydd cymwysterau at y diben
D2	Hygyrchedd cymwysterau
D3	Dull adolygu
D4	Ymateb i ymholiadau a gweithdrefnau cwyno
D5	Cydymffurfiaeth cymwysterau â Dogfennau Rheoleiddio
D6	Rheoli'r newid yn statws cymwysterau neu dynnu cymwysterau yn ôl
D7	Darparu gwybodaeth er mwyn helpu i ddiwallu anghenion Athrawon
D8	Dyfarnu Cymwysterau Cymeradwy y tu allan i Gymru

E	Llunio a datblygu cymwysterau
E1	Sicrhau bod gan gymwysterau amcan a'u bod yn cael eu cefnogi
E2	Gofynion o ran teitlau cymwysterau
E3	Cyhoeddi manyleb cymhwyster
E4	Dylunio asesiad
E5	Sicrhau bod cymwysterau yn cydymffurfio â'r Amodau
E6	Cyflwyno cymwysterau i QiW
E7	Cyfanswm Amser Cymhwyso
E8	Credyd
E9	Lefelau Cymwysterau a Chydrannau
E10	Cydnabod Dysgu Blaenorol

F	Darparu cymwysterau i brynwyr
F1	Gwybodaeth am ffioedd cymwysterau
F2	Pecynnu cymwysterau gyda chynhyrchion neu wasanaethau eraill
F3	Anfonebu

G	Gosod a chynnal yr asesiad
G1	Gosod yr asesiad
G2	Iaith yr asesiad
G3	Defnydd iaith a deunyddiau ysgogi
G4	Sicrhau cyfrinachedd deunyddiau asesu
G5	Cofrestru Dysgwyr
G6	Trefniadau ar gyfer Addasiadau Rhesymol
G7	Trefniadau ar gyfer Ystyriaeth Arbennig
G8	Cwblhau'r asesiad
G9	Cynnal yr asesiad
H	O farcio asesiadau i gyhoeddi'r canlyniadau
H1	Marcio'r asesiad
H2	Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau lle mae asesiad yn cael ei farcio gan Ganolfan
H3	Monitro'r lefelau cyrhaeddiad penodedig gyfer cymhwyster
H4	Cymwysterau Cymru yn dyfarnu lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer cymhwyster
H5	Rhaid i'r canlyniadau ar gyfer cymhwyster fod yn seiliedig ar ddigon o dystiolaeth
H6	Cyhoeddi canlyniadau

I	Apeliadau a thystysgrifau
I1	Proses apelio
I2	Cydymffurfio â phroses apelio a chwyno Cymwysterau Cymru
I3	Dyluniad a chynnwys tystysgrifau
I4	Cyhoeddi tystysgrifau a thystysgrifau amnewid

J	Dehongli a diffiniadau
J1	Dehongli a diffiniadau

Rhan 1 – Y corff dyfarnu

Adran A – Llywodraethu

Amod A1 – Addasrwydd i barhau i gael ei gydnabod

Addasrwydd i barhau i gael ei gydnabod

- A1.1 Ni ddylai corff dyfarnu, drwy unrhyw weithred neu anwaith sy'n cael [Effaith Andwyol](#) neu sy'n debygol o gael [Effaith Andwyol](#), ei wneud ei hun yn anaddas i barhau i gael ei gydnabod ar gyfer dyfarnu cymhwyster perthnasol.
- A1.2 At ddibenion Amod A1.1, gall gweithredoedd neu hepgoriadau gynnwys, yn benodol, un sy'n arwain at y corff dyfarnu:
- (a) cael ei ddyfarnu'n euog o gyflawni trosedd;
 - (b) cael ei ddyfarnu'n euog o dorri unrhyw un o ddarpariaethau [Cyfraith Cystadleuaeth](#), [Cyfraith Cydraddoldeb](#) neu [Cyfraith Diogelu Data](#) gan lys neu unrhyw gorff proffesiynol, rheoleiddiol neu lywodraethol;
 - (c) cael ei ddyfarnu'n euog o dorri unrhyw ddeddfwriaeth arall neu unrhyw rwymedigaeth reoleiddiol arall y mae'n ddarostyngedig iddi gan lys neu unrhyw gorff proffesiynol, rheoleiddiol neu lywodraethol;
 - (d) bod yn destun [Digwyddiad Ansoffedd](#); neu
 - (e) bod yn destun ymarfer ailstrwythuro ariannol corfforaethol.

Cyrff dyfarnu anweithredol

- A1.3 Rhaid i gorff dyfarnu:
- (a) sicrhau, o fewn dwy flynedd i gael ei gydnabod gyntaf am ddyfarnu cymwysterau, ei fod wedi cyflwyno cymhwyster sy'n cwrdd â'i [Amodau Cydnabod](#) yn uniongyrchol i [QiW](#); a
 - (b) [Cymryd Pob Cam](#) rhesymol i sicrhau, ar ôl iddo gydymffurfio ag Amod A1.3(a), ei fod yn dyfarnu cymhwyster mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#) o leiaf unwaith ym mhob cyfnod o ddwy flynedd.

Sicrhau addasrwydd ei Uwch Swyddogion

- A1.4 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod pob un o'i [Uwch Swyddogion](#) bob amser yn unigolyn sy'n addas i gyflawni'r rôl honno mewn corff dyfarnu a gydnabyddir ar gyfer dyfarnu'r cymwysterau perthnasol.
- A1.5 At ddibenion Amod A1.4, gall [Uwch Swyddog](#), yn benodol, fod yn anaddas ar gyfer y rôl honno oherwydd:
- (a) unrhyw gollfarnau troseddol sydd ganddo neu ganddi;
 - (b) unrhyw ddyfarniad gan lys neu unrhyw gorff proffesiynol, rheoleiddiol neu lywodraethol ei fod wedi torri un o ddarpariaethau unrhyw ddeddfwriaeth neu unrhyw rwymedigaeth reoleiddiol y mae'n ddarostyngedig iddi;
 - (c) unrhyw achos methdaliad neu unrhyw drefniadau ariannol unigol y mae'n ddarostyngedig iddynt neu y mae wedi bod yn ddarostyngedig iddynt;
 - (d) ei fod wedi'i anghymhwyso rhag bod yn gyfarwyddwr cwmni neu ddal swydd gyhoeddus; ac
 - (e) ei fod wedi'i ddyfarnu'n euog o gamymddwyn neu gamweinyddu, mewn perthynas â chymhwyster (p'un a yw'n [Gymhwyster a Reoleiddir](#) neu'n gymhwyster na rheoleiddir).

Amod A2 – Sefydliad yn y DU, Gibraltar, yr UE neu Ardal Fasnach Rydd Ewrop

- A2.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau ei fod bob amser:
- (a) yn breswlydd fel arfer yn y DU, Gibraltar neu yn un o aelodwladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd neu'r Ardal Fasnach Rydd Ewropeaidd; neu
 - (b) â phresenoldeb sylweddol yn y DU, Gibraltar neu yn un o aelodwladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd neu'r Ardal Fasnach Rydd Ewropeaidd.

Amod A3 – Mesurau diogelwch o ran Newid Rheolaeth

Dyletswydd o ran Newid Rheolaeth

- A3.1 Os bydd [Newid Rheolaeth](#) o ran y corff dyfarnu, rhaid iddo wneud y canlynol:
- (a) cymryd pob cam rhesymol i sicrhau na fydd y [Newid Rheolaeth](#) yn cael [Effaith Andwyol](#);
 - (b) achosi bod pob person perthnasol arall yn [Cymryd Pob Cam](#) rhesymol i sicrhau na fydd y [Newid Rheolaeth](#) yn cael [Effaith Andwyol](#); a
 - (c) rhoi cynllun ar waith er mwyn sicrhau y diogelir buddiannau [Dysgwyr](#).

Amod A4 – Gwrthdaro Buddiannau

Nodi achosion o Wrthdaro Buddiannau

- A4.1 Rhaid i gorff dyfarnu nodi a monitro'r canlynol –
- (a) pob achos o [Wrthdaro Buddiannau](#) sy'n ymwneud ag ef; ac
 - (b) unrhyw sefyllfa lle y gellir yn rhesymol ragweld y ceir y cyfryw [Wrthdaro Buddiannau](#) yn y dyfodol.
- A4.2 Rhaid i gorff dyfarnu greu a chynnal cofnod cyfredol o bob achos o [Wrthdaro Buddiannau](#) sy'n ymwneud ag ef.

Rheoli achosion o Wrthdaro Buddiannau

- A4.3 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau na fydd unrhyw achos o [Wrthdaro Buddiannau](#) sy'n ymwneud ag ef yn cael [Effaith Andwyol](#).
- A4.4 Os bydd y cyfryw achos o [Wrthdaro Buddiannau](#) wedi cael [Effaith Andwyol](#), rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i leihau'r [Effaith Andwyol](#) hyd y gellir a'i hunioni.

Buddiannau mewn gwaith asesu

- A4.5 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau na chaiff unrhyw ran o'r gwaith o asesu [Dysgwr](#) (gan gynnwys drwy gyfrwng gwaith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#)) ei wneud gan unrhyw berson sydd â buddiant personol yng nghanlyniad yr asesiad.

A4.6 Os na ellir osgoi asesiad gan y cyfryw berson, ar ôl iddo gymryd pob cyfryw gam rhesymol, rhaid i'r corff dyfarnu wneud trefniadau i berson arall graffu ar y rhan berthnasol o'r asesiad.

Y polisi ysgrifenedig ar Wrthdaro Buddiannau

A4.7 Rhaid i gorff dyfarnu lunio polisi ysgrifenedig cyfredol ar [Wrthdaro Buddiannau](#), y mae'n rhaid iddo gynnwys gweithdrefnau ynglŷn â sut mae'r corff dyfarnu yn bwriadu cydymffurfio â gofynion yr Amod hwn, cynnal y polisi hwnnw a chydymffurfio ag ef bob amser.

A4.8 Pan fydd Cymwysterau Cymru yn gofyn iddo wneud hynny'n ysgrifenedig, mae'n rhaid i gorff dyfarnu gyflwyno ei bolisi [Gwrthdaro Buddiannau](#) i Cymwysterau Cymru ar unwaith ac ar ôl hynny mae'n rhaid iddo sicrhau bod y polisi yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion y mae Cymwysterau Cymru wedi'i hysbysu amdanynt yn ysgrifenedig.

Amod A5 – Argaeledd adnoddau a threfniadau digonol

Sicrhau'r gallu i ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau

A5.1 Rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) sicrhau y gall ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau y mae'n eu darparu, neu y mae'n bwriadu eu darparu, mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#); a
- (b) cymryd pob cam rhesymol i sicrhau ei fod yn datblygu, yn cyflenwi ac yn dyfarnu'r cymwysterau hynny yn effeithlon.

A5.2 At ddibenion Amod A5.1, mae'n rhaid i gorff dyfarnu sefydlu a chynnal:

- (a) trefniadau a fydd yn sicrhau ei fod yn cadw [Gweithlu](#) cymwys o faint priodol bob amser;
- (b) trefniadau ar gyfer cadw data a fydd yn sicrhau bod digon o wybodaeth ar gael bob amser;
- (c) trefniadau a fydd yn sicrhau bod digon o gyfarpar a chymorth technegol ar gael bob amser;
- (d) adnoddau rheoli priodol; a

Amodau Cydnabod Safonol

- (e) systemau cynllunio a systemau rheolaeth fewnol priodol.

A5.3 At ddibenion Amod A5.1 ac A5.2, rhaid i gorff dyfarnu hefyd wneud y canlynol:

- (a) adolygu ei ofynion parhaus o ran adnoddau yn rheolaidd a gwneud newidiadau priodol er mwyn ystyried canfyddiadau pob adolygiad; a
- (b) cynllunio unrhyw ddatblygiadau newydd y mae'n bwriadu eu cyflwyno'n ddigonol a neilltuo digon o adnoddau er mwyn sicrhau y caiff y cyfryw ddatblygiadau eu cyflwyno'n effeithiol.

Sicrhau hyfywedd ariannol

A5.4 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau y bydd digon o adnoddau ariannol a chyfleusterau ar gael iddo allu datblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#) nes i bob [Dysgwr](#) sy'n astudio ar gyfer cymhwyster a ddarperir ganddo wedi cael cyfle i gwblhau'r cymhwyster hwnnw.

Amod A6 - Nodi a rheoli risgiau

Nodi risgiau

A6.1 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i nodi'r risg y bydd unrhyw ddigwyddiad a allai gael [Effaith Andwyol](#) yn codi.

Atal digwyddiadau neu leihau eu heffaith

A6.2 Pan nodir y cyfryw risg, rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i wneud y canlynol:

- (a) atal y digwyddiad rhag codi neu, os na ellir ei atal, leihau'r risg y bydd y digwyddiad hwnnw'n codi hyd y gellir; ac
- (b) atal unrhyw [Effaith Andwyol](#) y gallai'r digwyddiad ei chael pe bai'n codi neu, os na ellir ei atal, leihau'r [Effaith Andwyol](#) hyd y gellir.

Cynllun wrth gefn

A6.3 Rhaid i gorff dyfarnu lunio a chynnal cynllun wrth gefn ysgrifenedig cyfredol a chydymffurfio ag ef bob amser.

A6.4 Rhaid i gynllun wrth gefn fod yn ddigon manwl ac o ansawdd digonol er mwyn galluogi'r corff dyfarnu i leihau, hyd y gellir, [Effaith Andwyol](#) unrhyw ddigwyddiad y mae'r corff dyfarnu wedi nodi bod risg y gallai godi.

Amod A7 – Rheoli digwyddiadau

A7.1 Os ceir unrhyw ddigwyddiad a allai gael [Effaith Andwyol](#), rhaid i gorff dyfarnu (p'un a yw wedi nodi risg y bydd y digwyddiad hwnnw yn codi yn flaenorol ai peidio) yn cymryd pob cam rhesymol ar unwaith i wneud y canlynol:

- (a) atal yr [Effaith Andwyol](#) ac, os ceir unrhyw [Effaith Andwyol](#), ei lleihau hyd y gellir a'i hunioni; a
- (b) rhoi blaenoriaeth i ddarparu asesiadau sy'n gwahaniaethu'n fanwl gywir rhwng [Dysgwyr](#) ar sail y lefel o gyrraeddiad a ddangoswyd ganddynt, ac i ddyfarnu cymwysterau yn gywir ac yn amserol.

Amod A8 – Camymddwyn a chamweinyddu

Atal achosion o gamymddwyn a chamweinyddu

A8.1 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i atal unrhyw achosion o gamymddwyn neu gamweinyddu wrth ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau y mae'n eu darparu neu y mae'n bwriadu eu darparu.

Ymchwilio i achosion o gamymddwyn a chamweinyddu a rheoli eu heffaith

A8.2 Os bydd corff dyfarnu yn amau, neu os bydd unrhyw berson arall yn honni, fod unrhyw gyfryw achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd, a bod sail resymol dros yr amheuaeth honno neu'r honiad hwnnw, rhaid i'r corff dyfarnu wneud y canlynol –

- (a) hyd y gellir, cadarnhau p'un a yw'r achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd; a
- (b) cymryd pob cam rhesymol ar unwaith i atal unrhyw [Effaith Andwyol](#) y gallai'r achos o gamymddwyn neu gamweinyddu ei chael ac, os bydd yn cael unrhyw gyfryw [Effaith Andwyol](#), ei lleihau hyd y gellir a'i hunioni.

Gweithdrefnau sy'n ymwneud â chamymddwyn a chamweinyddu

A8.3 At ddibenion yr Amod hwn, rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol -

Amodau Cydnabod Safonol

- (a) sefydlu a chynnal gweithdrefnau ysgrifenedig cyfredol ar gyfer ymchwilio i achosion a amheuir neu a honnir o gamymddwyn neu gamweinyddu, a chydymffurfio â hwy bob amser; a
- (b) sicrhau y caiff y cyfryw ymchwiliadau eu cynnal yn drylwyr ac yn effeithiol gan bersonau cymwys nad oes ganddynt unrhyw fuddiant personol yn eu canlyniad.

A8.4 Os bydd [Canolfan](#) yn cyflawni unrhyw ran o'r broses o gyflenwi cymhwyster a ddarperir gan gorff dyfarnu, rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i adolygu'r trefniadau a roddwyd ar waith gan y [Ganolfan](#) honno ar gyfer atal achosion o gamymddwyn a chamweinyddu ac ymchwilio iddynt, yn barhaus.

A8.5 Ar ôl cael cais gan y cyfryw [Canolfan](#), rhaid i gorff dyfarnu roi canllawiau i'r [Ganolfan](#) ar sut i atal achosion o gamymddwyn a chamweinyddu, ymchwilio iddynt ac ymdrin â hwy.

Ymdrin ag achosion o gamymddwyn a chamweinyddu

A8.6 Os bydd corff dyfarnu yn cadarnhau bod unrhyw achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd wrth ddatblygu, cyflenwi neu ddyfarnu cymwysterau y mae'n eu darparu, neu'n bwriadu eu darparu, rhaid iddo gymryd pob cam rhesymol ar unwaith i wneud y canlynol:

- (a) atal yr achos hwnnw o gamymddwyn neu gamweinyddu rhag digwydd eto; a
- (b) cymryd camau yn erbyn y rhai sy'n gyfrifol sy'n gymesur â difrifoldeb a chwmpas y digwyddiad neu geisio cydweithrediad trydydd partïon i gymryd y cyfryw gamau.

A8.7 Os bydd gan gorff dyfarnu le i gredu y gallai achos o gamymddwyn neu gamweinyddu sydd wedi digwydd, neu unrhyw ddigwyddiad cysylltiedig:

- (a) effeithio ar [Ganolfan](#) sy'n cyflawni unrhyw ran o'r broses o gyflenwi cymhwyster a ddarperir gan gorff dyfarnu, rhaid iddo roi gwybod i'r [Ganolfan](#) honno;
- (b) effeithio ar gorff dyfarnu arall, rhaid iddo roi gwybod i'r corff dyfarnu hwnnw.

Adran B – Y corff dyfarnu a Cymwysterau Cymru

Amod B1 – Rôl y Swyddog Cyfrifol

Penodi Swyddog Cyfrifol

- B1.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod unigolyn bob amser wedi'i benodi i weithredu fel ei [Swyddog Cyfrifol](#).
- B1.2 Rhaid i'r corff dyfarnu sicrhau y caiff Cymwysterau Cymru ei hysbysu'n ysgrifenedig am enw'r unigolyn a benodir o bryd i'w gilydd i weithredu fel ei [Swyddog Cyfrifol](#).

Rôl y Swyddog Cyfrifol

- B1.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod ei [Swyddog Cyfrifol](#) yn gwasanaethu fel y man cyswllt awdurdodol ar gyfer Cymwysterau Cymru mewn perthynas â phob gweithgaredd a gynhelir gan y corff dyfarnu sydd o ddiddordeb i Cymwysterau Cymru yn unol [â'r Ddeddf](#), gan gynnwys yn benodol:
- (a) unrhyw faterion sy'n ymwneud â'i gydymffurfiaeth â'i [Amodau Cydnabod](#);
 - (b) ei allu i ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau yn effeithlon;
 - (c) safonau'r cymwysterau y mae'n eu darparu, neu'n bwriadu eu darparu;
 - (d) unrhyw faterion a allai effeithio ar hyder y cyhoedd mewn cymwysterau a/neu system gymwysterau Cymru;
 - (e) hygyrchedd cymwysterau a ddarperir ganddo, gan gynnwys ei gydymffurfiaeth â [Chyfraith Cydraddoldeb](#).
- B1.4 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, pan fydd –
- (a) ei [Swyddog Cyfrifol](#) yn gwneud datganiad i Cymwysterau Cymru (heblaw am un y mae'r [Corff Llywodraethu](#) yn mynnu ei fod yn cael ei wneud), y bydd gan Cymwysterau Cymru yr hawl i ddibynnu ar y datganiad hwnnw fel un sy'n gywir ac a wnaed ar ran y corff dyfarnu;

- (b) Cymwysterau Cymru yn rhoi datganiad, cais neu hysbysiad sydd wedi'i gyfeirio at y corff dyfarnu i'w [Swyddog Cyfrifol](#), y bydd gan Cymwysterau Cymru yr hawl i drin y datganiad, y cais neu'r hysbysiad hwnnw fel un a roddwyd i'r corff dyfarnu.

B1.5 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod ei [Swyddog Cyfrifol](#) yn cyflawni'r rôl yn effeithiol, gan gynnwys, yn arbennig, drwy sicrhau bod gan y [Swyddog Cyfrifol](#) ddigon o awdurdod o fewn y corff dyfarnu hwnnw.

Amod B2 – Y datganiad cydymffurfiaeth blynyddol i Cymwysterau Cymru

Darparu'r datganiad cydymffurfiaeth

B2.1 Rhaid i gorff dyfarnu gyflwyno datganiad cydymffurfiaeth blynyddol i Cymwysterau Cymru.

B2.2 Rhaid i'r datganiad cydymffurfiaeth:

- (a) gael ei lunio ar unrhyw ffurf ac ar unrhyw ddyddiad y gall Cymwysterau Cymru hysbysu'r corff dyfarnu amdanynt;
- (b) bod yn gywir;
- (c) cael ei gymeradwyo'n ffurfiol gan [Gorff Llywodraethu](#)'r corff dyfarnu; a
- (d) chael ei lofnodi gan gadeirydd y [Corff Llywodraethu](#) a'r [Swyddog Cyfrifol](#).

Cynnwys y datganiad cydymffurfiaeth

B2.3 Rhaid i'r datganiad cydymffurfiaeth nodi naill ai –

- (a) bod y corff dyfarnu yn cydymffurfio'n llawn â'i [Amodau Cydnabod](#) ar ddyddiad y datganiad; neu
- (b) nad yw'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#). Os felly, rhaid i'r datganiad ddisgrifio pob achos o ddiffyg cydymffurfiaeth a'r dyddiad erbyn pryd y mae'n disgwyl unioni'r methiant.

B2.4 Rhaid i'r datganiad cydymffurfiaeth hefyd nodi naill ai:

Amodau Cydnabod Safonol

- (a) nad oes gan y corff dyfarnu unrhyw achos dros gredu ei fod yn debygol o fethu â chydymffurfio ag unrhyw un o'i [Amodau Cydnabod](#) yn ystod y cyfnod o 12 mis yn union ar ôl dyddiad y datganiad; neu
- (b) bod ganddo reswm dros gredu hynny. Os felly, rhaid i'r datganiad ddisgrifio pob achos o ddiffyg cydymffurfio a allai ddigwydd, y sail dros gredu ei bod yn debygol o ddigwydd a'r camau sy'n cael eu cymryd mewn perthynas ag ef.

Amod B3 – Hysbysu Cymwysterau Cymru am ddigwyddiadau penodol

Hysbysu Cymwysterau Cymru pan allai digwyddiad gael Effaith Andwyol

B3.1 Rhaid i gorff dyfarnu hysbysu Cymwysterau Cymru yn brydlon pan fydd ganddynt reswm dros gredu bod unrhyw beth wedi digwydd neu'n debygol o ddigwydd a allai gael [Effaith Andwyol](#).

Enghreifftiau penodol o ddigwyddiadau a allai gael Effaith Andwyol

- B3.2 At ddibenion yr Amod hwn, gall y cyfryw ddigwyddiadau gynnwys yn benodol y rhai lle:
- (a) mae gwall sylweddol yn neunyddiau asesu'r corff dyfarnu;
 - (b) mae deunyddiau asesu wedi'u colli neu wedi'u dwyn neu mae cyfrinachedd wedi'i dorri mewn perthynas â deunyddiau asesu;
 - (c) na all y corff dyfarnu gyflenwi deunyddiau asesu ar gyfer dyddiad asesu a drefnwyd;
 - (d) mae methiant wedi bod o ran cynnal asesiad, sy'n golygu ei bod yn bosibl na fydd [Aseswyr](#) yn gallu gwahaniaethu'n gywir ac yn gyson rhwng y lefelau o gyrhaeddiad a ddangoswyd gan [Ddysgwyr](#);
 - (e) na fydd y corff dyfarnu yn gallu cyhoeddi canlyniadau na dyfarnu cymhwyster erbyn y dyddiad cyhoeddedig;
 - (f) mae'r corff dyfarnu wedi anfon y canlyniadau neu'r tystysgrifau anghywir;

Amodau Cydnabod Safonol

- (g) mae'r corff dyfarnu o'r farn bod achos o gamymddwyn neu gamweinyddu wedi digwydd, a allai naill ai annilysu'r broses o ddyfarnu cymhwyster a ddarperir ganddo neu a allai effeithio ar gorff dyfarnu arall;
- (h) mae costau'r corff dyfarnu (am unrhyw reswm, p'un a oedd o dan ei reolaeth neu'r tu allan iddi) wedi cynyddu ac mae'n rhagweld y bydd hyn yn arwain at gynnydd yn ei ffioedd sydd gryn dipyn yn fwy na chyfradd chwyddiant;
- (i) mae'r corff dyfarnu yn cael ei enwi fel parti mewn unrhyw achos troseddol neu sifil neu lle mae'n destun ymchwiliad neu sancsiwn rheoleiddiol gan unrhyw gorff proffesiynol, rheoleiddiol neu lywodraethol; neu
- (j) mae un o [Uwch Swyddogion](#) y corff dyfarnu yn barti mewn achos troseddol (heblaw am fân droseddau gyrru), lle mae'n destun unrhyw achos anghymhwys fel cyfarwyddwr cwmni, neu lle mae'n destun achos disgyblu a ddygwyd gan gorff proffesiynol, rheoleiddiol neu lywodraethol.

Hysbysu am ddigwyddiadau penodol ym mhob achos

B3.3 Rhaid i gorff dyfarnu hysbysu Cymwysterau Cymru ar unwaith os yw'n destun, neu os oes ganddo le i gredu ei fod yn debygol o fod yn destun i:

- (a) newid perthnasol yn ei strwythur llywodraethu neu ei statws cyfreithiol;
- (b) [Newid Rheolaeth](#);
- (c) [Digwyddiad Ansoffedd](#); neu
- (d) unrhyw achos methdaliad.

B3.4 Rhaid i gorff dyfarnu hysbysu Cymwysterau Cymru ar unwaith os yw'n bwriadu darparu cymhwyster sy'n wahanol iawn o ran math neu gynnwys i unrhyw gymhwyster y mae wedi'i ddarparu o'r blaen.

Gofynion pellach o ran amseriad hysbysiadau

B3.5 Pan fydd yn hysbysu Cymwysterau Cymru am ddigwyddiad yn unol â'r Amod hwn, neu cyn gynted â phosibl ar ôl hynny, rhaid iddo hefyd hysbysu Cymwysterau Cymru am unrhyw gamau y mae wedi'u cymryd neu y mae'n bwriadu eu cymryd i atal y digwyddiad rhag cael [Effaith Andwyol](#) neu unioni neu leihau'r [Effaith Andwyol](#) honno os y'i ceir.

B3.6 Ni ddylai corff dyfarnu oedi cyn hysbysu Cymwysterau Cymru am ddigwyddiad yn unol â'r Amod hwn am nad oes gwybodaeth berthnasol ar gael, ond rhaid iddo ei hysbysu amdano ar sail yr holl wybodaeth sydd ganddo a rhoi gwybodaeth bellach i Cymwysterau Cymru pan fydd ar gael.

Amod B4 – Hysbysiad i ddarparu gwybodaeth i Cymwysterau Cymru

B4.1 Os bydd Cymwysterau Cymru yn cyflwyno hysbysiad ysgrifenedig i gorff dyfarnu sy'n ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu ddarparu unrhyw wybodaeth y mae'n gofyn amdani er mwyn iddo allu cyflawni ei swyddogaethau, rhaid i'r corff dyfarnu:

- (a) gydymffurfio â thelerau'r hysbysiad hwnnw; a
- (b) sicrhau bod yr holl wybodaeth a roddir i Cymwysterau Cymru mewn ymateb i rybudd o'r fath yn gywir ac yn gyflawn.

B4.2 Caiff unrhyw hysbysiad o'r fath a roddir gan Gymwysterau Cymru gynnwys telerau sydd yn:

- (a) pennu'r amser ar gyfer darparu'r wybodaeth;
- (b) pennu ffurf y dylid darparu'r wybodaeth;
- (c) ei gwneud yn ofynnol bod y wybodaeth yn cael ei hategu gan y cyfryw ddogfennau neu ddata ategol ag y gellir eu disgrifio; a
- (d) ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu ddarparu gwybodaeth p'un yw'r corff dyfarnu eisoes yn meddu ar y wybodaeth honno, neu'n gorfod ei chreu neu ei chael.

B4.3 Mae rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod yr holl wybodaeth a ddarperir i Cymwysterau Cymru yn unol â'r Amod hwn yn gywir ac yn gyflawn.

Amod B5 – Sylwadau ar gymwysterau

Datganiadau ynghylch cymwysterau nad ydynt yn Gymwysterau a Reoleiddir

B5.1 Ni ddylai corff dyfarnu wneud (ac mae'n rhaid cymryd pob cam rhesymol i sicrhau na fydd unrhyw berson cysylltiedig yn gwneud) unrhyw ddatganiad a fyddai'n debygol o arwain [Defnyddwyr cymwysterau](#) i feddwl bod cymhwyster sydd ar gael ganddo:

- (a) yn [Gymhwyster a Reoleiddir](#) pan nad yw'n [Gymhwyster a Reoleiddir](#);
- (b) yn [Gymhwyster Cymeradwy](#) pan nad yw'n [Gymhwyster Cymeradwy](#); neu
- (c) yn [Gymhwyster Dynodedig](#) pan nad yw'n [Gymhwyster Dynodedig](#).

Hysbysebu a hyrwyddo cymwysterau

B5.2 Ni ddylai corff dyfarnu (a rhaid cymryd pob cam rhesymol i sicrhau na fydd unrhyw berson cysylltiedig yn) hysbysebu na hyrwyddo ei gymwysterau mewn modd sy'n debygol o fod yn gamarweiniol i [Ddefnyddwyr cymwysterau](#).

Defnyddio Logo Cymwysterau Cymru

B5.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y defnydd y mae'n ei wneud o [Logo Cymwysterau Cymru](#) yn cydymffurfio â [Gofynion Logos](#) a [Gofynion Tystysgrifau](#) a all gael eu cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru a'u diwygio o bryd i'w gilydd.

Amod B6 – Cydweithredu â Cymwysterau Cymru

B6.1 Rhaid i gorff dyfarnu roi i Cymwysterau Cymru bob cyfryw gymorth ag y gall ofyn amdano er mwyn i Cymwysterau Cymru, yn unol â'i swyddogaethau, gynnal ymchwiliad i weithgareddau'r corff dyfarnu hwnnw neu wneud gwaith monitro arall mewn perthynas â hwy.

Amod B7 – Cydymffurfiaeth corff dyfarnu â Dogfennau Rheoleiddio

- B7.1 Os bydd [Dogfen Reoleiddio](#) yn ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu gymryd, neu beidio â chymryd, camau gweithredu, rhaid i'r corff dyfarnu gydymffurfio â'r gofyniad hwnnw.
- B7.2 Os bydd [Dogfen Reoleiddio](#) yn nodi canllawiau neu egwyddorion arfer da mewn perthynas ag unrhyw ymddygiad ar ran corff dyfarnu, rhaid i'r corff dyfarnu ystyried y canllawiau neu'r egwyddorion hynny cyn iddo ymddwyn yn y fath fodd.

Amod B8 – Cydymffurfio ag ymgymeriadau a wnaed i Cymwysterau Cymru

B8.1 Rhaid i gorff dyfarnu gydymffurfio â gofynion unrhyw ymgymeriad:

Amodau Cydnabod Safonol

- (a) a wnaed i Cymwysterau Cymru gan y corff dyfarnu;
- (b) sy'n ysgrifenedig; a
- (c) sy'n nodi ei fod yn ymgymeriad a wneir yn unol â'r Amod hwn.

Adran C – Trydydd partïon

Amod C1 – Trefniadau gyda thrydydd partïon

- C1.1 Os bydd corff dyfarnu yn trefnu i drydydd parti gyflawni, ar ei ran, unrhyw ran o'r broses o ddatblygu, cyflenwi neu ddyfarnu cymwysterau a ddarperir gan y corff dyfarnu, neu y mae'n bwriadu eu darparu, rhaid iddo:
- (a) sicrhau bod y trefniadau y mae'n eu sefydlu gyda'r trydydd parti yn galluogi'r corff dyfarnu i ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#), a
 - (b) monitro a gorfodi'r cyfryw drefniadau, lle y bo'n briodol, er mwyn sicrhau y gall ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#).
- C1.2 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol er mwyn sicrhau, wrth wneud y cyfryw drefniadau, nad yw'n gosod gofynion diangen neu rhy feichus ar drydydd partïon.

Amod C2 – Trefniadau gyda Chanolfannau

- C2.1 Os bydd [Canolfan](#) yn cyflawni unrhyw ran o'r broses o gyflenwi cymhwyster ar ran corff dyfarnu, mae'r Amod hwn yn gymwys yn ychwanegol at ofynion Amod C1.
- C2.2 Pan fydd yr Amod yn gymwys, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod trefniadau rhyngddo a'r [Ganolfan](#) yn cynnwys cytundeb ysgrifenedig y gellir ei orfodi.
- C2.3 Rhaid i'r cytundeb hwnnw gynnwys yn benodol ddarpariaethau sy'n gwneud y canlynol –
- (a) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gymryd pob cam rhesymol i sicrhau y gall y corff dyfarnu gydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#);
 - (b) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gymryd pob cam rhesymol i gydymffurfio â cheisiadau am wybodaeth neu ddogfennau a wneir gan y corff dyfarnu neu Cymwysterau Cymru cyn gynted ag y bo'n ymarferol;
 - (c) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) helpu'r corff dyfarnu i gynnal unrhyw weithgareddau monitro rhesymol a helpu Cymwysterau Cymru mewn unrhyw ymchwiliadau a gynhelir at ddibenion cyflawni ei swyddogaethau;

Amodau Cydnabod Safonol

- (d) nodi'r holl ofynion y mae'n rhaid i'r [Ganolfan](#) gydymffurfio â hwy er mwyn parhau i gyflenwi'r cymhwyster;
 - (e) llunio polisi sancsiynau i'w gymhwyso os na fydd y [Ganolfan](#) yn cydymffurfio â'r gofynion hyn;
 - (f) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gadw [Gweithlu](#) cymwys o faint priodol i gyflenwi'r cymhwyster fel sy'n ofynnol gan y corff dyfarnu;
 - (g) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) sicrhau bod digon o adnoddau rheoli ac adnoddau eraill ar gael i'w alluogi i gyflenwi'r cymhwyster yn effeithiol ac yn effeithlon fel sy'n ofynnol gan y corff dyfarnu;
 - (h) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gyflenwi'r cymhwyster sy'n ofynnol gan y corff dyfarnu yn unol â [Chyfraith Cydraddoldeb](#);
 - (i) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) roi gweithdrefn ar waith ar gyfer ymdrin â chwynion neu broses apelio er budd [Dysgwyr](#);
 - (j) nodi unrhyw drefniadau mewn perthynas â [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) y bydd y corff dyfarnu yn ymgymryd ag ef, neu a fydd yn cael ei ymgymryd ar ei ran, ac yn ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gadw unrhyw ddata (gan gynnwys tystiolaeth a gynhyrchir gan [Ddysgwyr](#) ac a farciwyd gan y [Ganolfan](#)) y mae'r corff dyfarnu yn ystyried yn angenrheidiol er mwyn caniatáu iddo ymgymryd â'r craffu hwnnw'n effeithiol;
 - (k) nodi proses i'w dilyn pan fydd y [Ganolfan](#) yn rhoi'r gorau (yn wirfoddol neu'n anwirfoddol) i gyflenwi cymhwyster; ac
 - (l) ei gwneud yn ofynnol i'r [Ganolfan](#) gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu buddiannau [Dysgwyr](#) os bydd yn rhoi'r gorau i gyflenwi cymhwyster.
- C2.4 Os bydd y [Ganolfan](#) yn rhoi'r gorau i gyflenwi cymhwyster, rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu buddiannau [Dysgwyr](#).
- C2.5 Rhaid i'r corff dyfarnu, o ran y rhannau o'r broses o gyflenwi cymwysterau a gyflawnir gan y [Ganolfan](#);
- (a) rhoi arweiniad effeithiol i'r [Ganolfan](#); a

- (b) rhoi i'r [Ganolfan](#) unrhyw wybodaeth ag y gall y [Ganolfan](#) yn rhesymol ofyn i'r corff dyfarnu ei ddarparu er mwyn iddi gyflenwi'r cymwysterau hynny.

Amod C3 - Trefniadau gyda chyhoeddwy

C3.1 Os bydd gan y corff dyfarnu broses gymeradwyo ar waith rhaid i'r corff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) cymryd pob cam rhesymol i sicrhau na fydd y broses gymeradwyo yn cael [Effaith Andwyol](#); a
- (b) cyhoeddi'r meini prawf a ddefnyddir ganddo i benderfynu p'un a ddylai gymeradwyo adnodd penodol ai peidio.

C3.2 At ddibenion yr Amod hwn, mae 'proses gymeradwyo' yn broses lle mae'r corff dyfarnu yn cymeradwyo adnoddau y bwriedir iddynt helpu i baratoi [Dysgwyr](#) ac unigolion sy'n debygol o ddod yn [Ddysgwyr](#) ar gyfer asesiadau ar gyfer cymhwyster a ddarperir ganddo neu y mae'n bwriadu ei ddarparu.

Rhan 2 – Y Cymhwyster a Reoleiddir

Adran D – Gofynion cyffredinol ar gyfer Cymwysterau a Reoleiddir

Amod D1 – Addasrwydd cymwysterau at y diben

D1.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod pob cymhwyster a ddarperir ganddo yn addas at y diben.

D1.2 Dim ond os bydd cymhwyster yn bodloni gofynion:

- (a) [Dilysrwydd;](#)
- (b) [Dibynadwyedd;](#)
- (c) [Cymaroldeb;](#)
- (d) [Hydrinedd;](#) a
- (e) [Lleihau Tuedd.](#)

hyd y gellir, y bydd y cymhwyster hwnnw yn addas at y diben.

D1.3 Mewn unrhyw achos os bydd gwrthdaro rhwng dau neu fwy o'r gofynion yn Amod D1.2, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau cydbwysedd rhwng y gofynion hynny:

- (a) sy'n sicrhau cydymffurfiaeth â'i [Amodau Cydnabod;](#) ac
- (b) sydd, yn wrthrychol, yn sicrhau'r cydbwysedd gorau posibl o ran y cymhwyster penodol.

Amod D2 – Hygyrchedd cymwysterau

D2.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau ei fod yn cydymffurfio â gofynion [Cyfraith Cydraddoldeb](#) mewn perthynas â phob cymhwyster a ddarperir ganddo.

D2.2 Rhaid i gorff dyfarnu fonitro cymwysterau a ddarperir ganddo i weld a oes unrhyw nodwedd a allai roi grŵp o [Ddysgwyr](#) sy'n rhannu [Nodwedd](#) benodol o dan anfantais.

D2.3 Pan fydd corff dyfarnu wedi nodi'r cyfryw nodwedd, rhaid iddo wneud y canlynol:

- (a) dileu unrhyw anfantais na ellir ei chyfiawnhau; a
- (b) cadw cofnod o unrhyw anfantais y mae'n credu y gellir ei chyfiawnhau gan nodi'r rhesymau pam y gellir cyfiawnhau'r anfantais, yn ei farn ef.

Amod D3 – Adolygu'r dull gweithredu

Adolygu'r dull gweithredu

D3.1 Rhaid i gorff dyfarnu adolygu ei ddull o ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau yn rheolaidd ac mae'n rhaid iddo ei wella lle y bo angen, er mwyn iddo sicrhau ei hun bod ei ddull gweithredu bob amser yn briodol.

Tystiolaeth i lywio'r dull gweithredu

D3.2 Rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol –

- (a) rhoi sylw dyledus i'r holl wybodaeth, sylwadau a chwynion a geir gan [Ddefnyddwyr cymwysterau](#) mewn perthynas â datblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau; a
- (b) nodi unrhyw dystiolaeth gredadwy sy'n awgrymu bod angen newid ei ddull o ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau, a rhoi sylw dyledus i'r dystiolaeth honno, er mwyn sicrhau bod ei ddull gweithredu yn parhau i fod yn briodol.

D3.3 Os bydd digwyddiad sy'n ymwneud â chorff dyfarnu (neu ddigwyddiad y mae'n ymwybodol ohono neu y dylai fod yn ymwybodol ohono, sy'n ymwneud ag unrhyw gorff dyfarnu arall) wedi cael [Effaith Andwyol](#), rhaid i'r corff dyfarnu adolygu, a diwygio lle y bo angen, ei ddull o ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu cymwysterau er mwyn sicrhau bod ei ddull gweithredu yn parhau i fod yn briodol.

Amod D4 – Ymateb i ymholiadau a gweithdrefnau cwyno

Ymateb i ymholiadau gan Ddefnyddwyr cymwysterau

D4.1 Rhaid i gorff dyfarnu ateb unrhyw ymholiadau rhesymol a gaiff gan [Ddefnyddwyr cymwysterau](#) yn gywir, yn llawn ac o fewn cyfnod rhesymol o amser.

Amodau Cydnabod Safonol

D4.2 Nid oes dim yn yr Amod hwn yn ei gwneud yn ofynnol i gorff dyfarnu ddatgelu gwybodaeth pe bai hynny yn torri dyletswydd cyfrinachedd neu unrhyw ddyletswydd gyfreithiol arall.

Gweithdrefnau cwyno

D4.3 Rhaid i gorff dyfarnu lunio, cynnal a chyhoeddi gweithdrefn gwyno ysgrifenedig a chydymffurfio â hi bob amser.

D4.4 Rhaid i'r weithdrefn gwyno gynnwys yn benodol weithdrefnau ac amserlenni ar gyfer:

- (a) ymateb i gwynion; ac
- (b) ymdrin â phwnc cwynion.

Amod D5 – Cydymffurfiaeth cymwysterau â Dogfennau Rheoleiddio

D5.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, wrth ddatblygu, cyflenwi a dyfarnu unrhyw gymhwyster y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, ei fod yn:

- (a) cydymffurfio ag unrhyw ofyniad sy'n ymwneud â'r cymhwyster hwnnw a nodir mewn [Dogfen Reoleiddio](#); ac
- (b) ei fod yn ystyried unrhyw ganllawiau ac egwyddorion arfer da sy'n ymwneud â'r cymhwyster hwnnw a nodir mewn [Dogfen Reoleiddio](#).

Amod D6 – Rheoli'r newid yn statws cymwysterau neu dynnu cymwysterau yn ôl

D6.1 At ddibenion yr Amod hwn, mae corff dyfarnu yn tynnu cymhwyster yn ôl ar yr adeg gyntaf mae'n:

- (a) peidio â chofrestru [Dysgwyr](#) ar gyfer y cymhwyster;
- (b) peidio â chyflenwi neu ddyfarnu'r cymhwyster hwnnw i [Ddysgwyr](#);
- (c) ildio'i gydnabyddiaeth mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw; neu
- (d) cael ei gydnabyddiaeth wedi ei dynnu'n ôl mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw gan Cymwysterau Cymru.

Amodau Cydnabod Safonol

D6.2 At ddibenion yr Amod hwn, mae corff dyfarnu yn newid [statws Cymhwyster Cymeradwy](#) ar yr adeg y mae:

- (a) ei [Gymeradwyaeth](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw yn dod i ben;
- (b) yn ildio'i [Gymeradwyaeth](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw; neu
- (c) ei [Gymeradwyaeth](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw yn cael ei dynnu'n ôl gan Cymwysterau Cymru.

D6.3 At ddibenion yr Amod hwn, mae corff dyfarnu yn newid statws [Cymhwyster Dynodedig](#) ar yr adeg pan:

- (a) ddaw ei [Ddynodiad](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw i ben; neu
- (b) mae ei [Ddynodiad](#) yn cael ei ddirymu mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw gan Cymwysterau Cymru.

D6.4 Os yw corff dyfarnu yn bwriadu newid statws cymhwyster neu ei dynnu'n ôl neu os yw'n credu ei bod yn debygol o wneud hynny neu os yw'n ofynnol iddo wneud hynny, rhaid iddo gymryd pob cam rhesymol i ddiogelu buddiannau [Dysgwyr](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw.

D6.5 Rhaid i gorff dyfarnu roi rhybudd rhesymol i Cymwysterau Cymru ei fod yn bwriadu newid statws cymhwyster neu dynnu cymhwyster yn ôl, a rhaid iddo wneud hynny cyn iddo roi'r wybodaeth honno i unrhyw [Ddysgwyr](#), [Canolfannau](#) neu brynwyr cymwysterau.

D6.6 Os yw corff dyfarnu yn bwriadu newid statws cymhwyster, neu dynnu cymhwyster yn ôl, neu os yw'n ofynnol iddo newid statws cymhwyster, neu dynnu cymhwyster yn ôl, rhaid iddo wneud y canlynol:

- (a) mynd ati ar unwaith i lunio cynllun ysgrifenedig, y mae'n rhaid iddo nodi sut y diogelir buddiannau [Dysgwyr](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw, a chynnal y cynllun hwnnw a chydymffurfio ag ef; a
- (b) rhoi gwybodaeth glir a chywir am y penderfyniad i newid statws cymhwyster neu dynnu'r cymhwyster yn ôl i [Ddysgwyr](#), [Canolfannau](#) a phrynwyr cymwysterau y bydd y penderfyniad hwnnw i newid statws cymhwyster neu dynnu cymhwyster yn ôl yn debygol o effeithio arnynt.

D6.7 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod unrhyw gynllun a gaiff ei lunio ganddo yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion y mae Cymwysterau Cymru wedi'i hysbysu amdanynt yn ysgrifenedig.

Amod D7 – Darparu gwybodaeth er mwyn helpu i ddiwallu anghenion Athrawon

D7.1 O ran pob cymhwyster a ddarperir ganddo, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod unrhyw wybodaeth y gall [Athro](#) ofyn yn rhesymol i'r corff dyfarnu ei darparu at ddibenion paratoi [Dysgwyr](#) a phersonau sy'n debygol o ddod yn [Ddysgwyr](#) ar gyfer asesiadau, fod ar gael i'r [Athro](#) hwnnw.

Amod D8 - Dyfarnu Cymwysterau Cymeradwy y tu allan i Gymru

D8.1 Pan fydd corff dyfarnu yn dyfarnu [Cymhwyster Cymeradwy](#) gan Cymwysterau Cymru i [Ddysgwyr](#) sy'n cael eu hasesu yn gyfan gwbl neu'n bennaf y tu allan i Gymru, a phan ddefnyddir rhif [Cymeradwyo](#) cymhwyster a logo Cymwysterau Cymru ar dystysgrifau a deunyddiau eraill, mae'n rhaid i'r dystysgrif cymhwyster a deunyddiau eraill gynnwys y datganiad canlynol "Mae Cymwysterau Cymru yn rheoleiddio'r cymhwyster hwn pan gaiff ei ddyfarnu i [Ddysgwyr](#) sy'n cael eu hasesu yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru."

D8.2 Pan gaiff data eu defnyddio i ddarparu cyd-destun ystadegol cyfun ar gyfer dyfarnu [Cymhwyster Cymeradwy](#) gan Cymwysterau Cymru, bydd hyn yn seiliedig ar ymgeiswyr sy'n cael eu hasesu'n gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru.

Adran E – Lluio a datblygu cymwysterau

Amod E1 – Sicrhau bod gan gymwysterau amcanion a'u bod yn cael eu cefnogi

Sicrhau bod gan gymwysterau amcanion

- E1.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod gan bob cymhwyster y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu:
- (a) amcan clir yn unol â'r Amod hwn; ac ei fod
 - (b) yn cyflawni'r amcan hwnnw.
- E1.2 Rhaid i amcan cymhwyster fod yn un sy'n arwain at fudd i [Ddysgwyr](#) sydd wedi cyrraedd lefel cyrhaeddiad benodedig, a gall gynnwys y canlynol:
- (a) paratoi [Dysgwyr](#) i symud ymlaen i gymhwyster yn yr un maes pwnc ond ar [Lefel](#) uwch neu sy'n gofyn am wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth fwy penodol;
 - (b) paratoi [Dysgwyr](#) i symud ymlaen i gymhwyster mewn maes pwnc arall;
 - (c) cyflawni rhaglenni dysgu perthnasol;
 - (d) paratoi [Dysgwyr](#) ar gyfer cyflogaeth;
 - (e) cefnogi rôl yn y gweithlu; neu
 - (f) rhoi cyfleoedd i [Ddysgwyr](#) gymryd rhan mewn gweithgareddau twf personol ac ymgysylltu â dysgu.

Sicrhau bod cymwysterau yn cael eu cefnogi

- E1.3 Os yw corff dyfarnu yn bwriadu darparu unrhyw gymhwyster newydd:
- (a) rhaid iddo ymgynghori yn gyntaf â [Defnyddwyr cymwysterau](#) er mwyn canfod a oes cefnogaeth i'r cymhwyster; a
 - (b) dim ond os oes tystiolaeth bod digon o gefnogaeth iddo gan [Ddefnyddwyr cymwysterau](#) y caiff ddarparu'r cymhwyster.

- E1.4 At ddibenion Amod E1.3, bydd yr ystyriaethau canlynol yn arbennig o berthnasol wrth benderfynu beth sy'n gyfystyr â digon o gefnogaeth:
- (a) amcan y cymhwyster newydd;
 - (b) a fwriedir i'r cymhwyster newydd hwyluso llwybr dilyniant penodol i [Ddysgwyr](#);
 - (c) nifer y [Dysgwyr](#) y mae'r corff dyfarnu yn amcangyfrif yn rhesymol eu bod yn debygol o astudio ar gyfer y cymhwyster newydd.
- E1.5 At ddibenion yr Amod hwn, tybir bod [Defnyddwyr cymwysterau](#) yn cefnogi cymhwyster newydd os yw'r rhan fwyaf o'r [Defnyddwyr](#) hynny o'r farn y byddai'r cymhwyster o fudd i [Ddysgwyr](#).

Amod E2 – Gofynion o ran teitlau cymwysterau

- E2.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y teitl ar [QiW](#) ar gyfer unrhyw gymhwyster a ddarperir ganddo yn cynnwys y wybodaeth ganlynol:
- (a) enw'r corff dyfarnu;
 - (b) [Lefel](#) y cymhwyster;
 - (c) y math o gymhwyster (pan fo gan y cymhwyster fath);
 - (d) disgrifiad cryno o gynnwys y cymhwyster; ac
 - (e) unrhyw ardystiad sy'n hysbys pan gyflwynir y cymhwyster i [QiW](#).
- E2.2 Rhaid i gorff dyfarnu hefyd wneud y canlynol:
- (a) sicrhau bod y teitl ar [QiW](#) yn adlewyrchu'r wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth a gaiff eu hasesu fel rhan o'r cymhwyster; a
 - (b) cymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod y teitl yn galluogi [Defnyddwyr cymwysterau](#) i adnabod unedau neu gymwysterau tebyg y mae'n eu darparu neu a ddarperir gan gyrrff dyfarnu eraill.
- E2.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau gan bob cymhwyster y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, deitl y mae'n ei ddefnyddio'n gyson yn ei ddeunydd hysbysebu ac wrth gyfathrebu â [Defnyddwyr cymwysterau](#).

- E2.4 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau nad yw teitlau cymwysterau y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, yn camarwain [Defnyddwyr cymwysterau](#).
- E2.5 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau ei fod yn newid y teitl ar [QiW](#) ar gyfer cymhwyster a ddarperir ganddo pan fydd yn newid Lefel a bennwyd i'r cymhwyster hwnnw.

Amod E3 – Cyhoeddi manyleb cymhwyster

- E3.1 Cyn darparu cymhwyster am y tro cyntaf, rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi manyleb ar gyfer y cymhwyster hwnnw.
- E3.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y fanyleb ar gyfer cymhwyster yn nodi'r canlynol:
- (a) amcan y cymhwyster;
 - (b) unrhyw gymhwyster y dylai [Dysgwr](#) fod wedi'i gwblhau cyn astudio ar gyfer y cymhwyster;
 - (c) unrhyw wybodaeth, sgiliau neu ddealltwriaeth y mae'n rhaid i'r [Dysgwyr](#) feddu arni/arnynt cyn astudio ar gyfer y cymhwyster;
 - (d) unrhyw unedau y dylai [Dysgwyr](#) fod wedi'u cwblhau cyn i'r cymhwyster gael ei ddyfarnu ac unrhyw lwybrau dewisol;
 - (e) unrhyw ofynion eraill y dylai Dysgwr fod wedi'u bodloni cyn i'r [Dysgwr](#) gael ei asesu neu cyn i'r cymhwyster gael ei ddyfarnu;
 - (f) y wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth a asesir fel rhan o'r cymhwyster (gan nodi eu cwmpas a'u manylder yn glir);
 - (g) y dull a ddefnyddir i gynnal unrhyw asesiad ac unrhyw ofynion cysylltiedig sy'n ymwneud ag ef;
 - (h) y meini prawf ar gyfer mesur lefelau cyrhaeddiad [Dysgwyr](#) (megis meini prawf asesu neu enghreifftiau o asesiadau);
 - (i) unrhyw ddeunyddiau asesu enghreifftiol;
 - (j) unrhyw lefelau cyrhaeddiad penodedig;

- (k) nifer yr oriau y mae wedi'u pennu i'r cymhwyster hwnnw ar gyfer pob [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) a [Dysgu Dan Arweiniad](#);
- (l) unrhyw werth am gredyd y mae wedi'i bennu i'r cymhwyster hwnnw ac unrhyw [Gydran](#) o fewn y cymhwyster hwnnw; a
- (m) [Lefel](#) neu'r [Lefelau](#) y mae wedi'i phennu/wedi'u pennu i'r cymhwyster hwnnw ac unrhyw [Gydran](#) o fewn y cymhwyster hwnnw.

E3.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod manyleb cymhwyster yn glir ac yn gywir ac yn cyfleu i unrhyw berson rhesymol a hyddysg:

- (a) yr hyn y mae'r cymhwyster yn ei ddisgwyl o [Ddysgwr](#) o ran pob un o'r manylion sy'n gymwys i'r cymhwyster; a
- (b) sut mae'r cymhwyster yn addas at y diben.

Diwygiadau i'r fanyleb

E3.4 Rhaid i gorff dyfarnu ddiwygio manyleb cymhwyster ar unwaith ar ôl iddo newid:

- (a) nifer yr oriau a bennwyd ganddo i [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) a [Dysgu Dan Arweiniad](#);
- (b) y [Lefel](#) neu'r [Lefelau](#) a bennwyd ganddo i'r cymhwyster hwnnw neu unrhyw [Gydran](#) o fewn y cymhwyster hwnnw; neu
- (c) unrhyw werth am gredyd a bennwyd ganddo i'r cymhwyster hwnnw neu unrhyw [Gydran](#) o fewn y cymhwyster hwnnw.

E3.5 Os bydd corff dyfarnu wedi diwygio manyleb cymhwyster rhaid iddo gyhoeddi'r fanyleb honno fel y'i diwygiwyd.

Amod E4 – Dylunio asesiad

E4.1 Wrth ddylunio asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod ganddo ddigon o adnoddau, neu ei fod yn cael digon o adnoddau, er mwyn iddo allu cynnal yr asesiad yn effeithiol ac yn effeithlon.

E4.2 Wrth ddylunio'r cyfryw asesiad, rhaid i gorff dyfarnu hefyd sicrhau bod yr asesiad:

Amodau Cydnabod Safonol: Fersiwn sydd i ddod i rym

- (a) yn addas at y diben;
- (b) yn gallu cael ei gynnal yn effeithlon;
- (c) yn galluogi'r [Ganolfan](#) i ddatblygu trefniadau cost-effeithiol ar gyfer ei gynnal, gan ddefnyddio dim ond yr adnoddau hynny y gellid yn rhesymol ddisgwyl y byddai eu hangen neu a ddarperir gan y corff dyfarnu;
- (d) yn caniatáu i [Addasiadau Rhesymol](#) gael eu gwneud, tra'n lleihau'r angen amdanynt;
- (e) yn galluogi pob [Dysgwr](#) i gynhyrchu tystiolaeth y gellir ei dilysu;
- (f) yn galluogi [Dysgwr](#) sydd â'r lefel ofynnol o wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth i gyflawni pob lefel cyrhaeddiad benodedig a nodir yn y fanyleb; ac
- (g) yn galluogi [Aseswyr](#) i wahaniaethu'n gywir ac yn gyson rhwng ystod o lefelau cyrhaeddiad a gyflawnwyd gan [Ddysgwyr](#).

Amod E5 – Sicrhau bod cymwysterau yn cydymffurfio â'r Amodau

E5.1 Cyn cyflwyno cymhwyster i [QiW](#), rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) adolygu'r cymhwyster hwnnw; a
- (b) sicrhau ei hun bod y cymhwyster yn cydymffurfio â gofynion ei [Amodau Cydnabod](#) ac unrhyw [Feini Prawf Cymeradwyo](#) perthnasol, gan wneud unrhyw newidiadau i'r cymhwyster sydd eu hangen at y diben hwnnw.

Amod E6 – Cyflwyno cymwysterau i QiW

E6.1 Ni ddylai corff dyfarnu ddarparu cymhwyster oni fydd wedi cyflwyno'r cymhwyster hwnnw i [QiW](#) gyntaf.

E6.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod cymhwyster a gyflwynir ganddo i [QiW](#):

- (a) ar ffurf y gellir ei chyhoeddi gan Cymwysterau Cymru a'i diwygio o bryd i'w gilydd;
- (b) ond yn cynnwys gwybodaeth gywir; ac

- (c) yn cynnwys yr holl wybodaeth am y cymhwyster y gofynnir amdani.

Amod E7 – Cyfanswm Amser Cymhwyso

- E7.1 O ran pob cymhwyster y mae'n ei ddarparu neu'n bwriadu ei ddarparu, rhaid i gorff dyfarnu bennu nifer yr oriau ar gyfer:
- (a) [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#); a
 - (b) [Dysgu Dan Arweiniad](#).
- E7.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod nifer yr oriau a bennir ganddo i gymhwyster ar gyfer [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) yn cynnwys nifer yr oriau y mae wedi'u pennu i'r cymhwyster hwnnw ar gyfer [Dysgu Dan Arweiniad](#).
- E7.3 Wrth bennu [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#), rhaid i gorff dyfarnu roi sylw dyledus i unrhyw wybodaeth berthnasol sydd ar gael yn rhesymol i'r corff dyfarnu a chofnodi ei benderfyniad, y sail resymegol a'r dystiolaeth ategol a ddefnyddiwyd i bennu [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) i ddechrau ac wedyn adolygu'r penderfyniad.
- E7.4 Rhaid i gorff dyfarnu:
- (a) adolygu nifer yr oriau y mae wedi'u pennu i bob cymhwyster ar gyfer [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) yn ogystal â [Dysgu Dan Arweiniad](#) yn rheolaidd;
 - (b) yn benodol, adolygu nifer yr oriau a bennwyd ar ôl i Cymwysterau Cymru gyhoeddi unrhyw [Feini Prawf Cyfanswm Amser Cymhwyso](#); a
 - (c) newid nifer yr oriau os yw'n briodol.
- E7.5 Yn dilyn unrhyw adolygiad gan Cymwysterau Cymru o nifer yr oriau a bennwyd i gymhwyster mewn perthynas â [Cyfanswm Amser Cymhwyso](#) neu [Dysgu Dan Arweiniad](#), rhaid i gorff dyfarnu newid y nifer honno mewn unrhyw ffordd a fynnir gan Cymwysterau Cymru

Dehongli

- E7.6 At ddibenion yr Amod hwn, mae cyfeiriadau at 'gymhwyster' yn cyfeirio at y cymhwyster yn ei gyfanrwydd ac nid at unedau unigol.

Amod E8 – Credyd

- E8.1 Gall corff dyfarnu bennu gwerth am gredyd i gymhwyster, neu [Gydran](#) o fewn cymhwyster, y mae'n ei ddarparu neu'n bwriadu ei ddarparu.
- E8.2 Os bydd corff dyfarnu yn pennu gwerth am gredyd i gymhwyster, rhaid i'r gwerth hwnnw gyfateb i un rhan o ddeg o [Gyfanswm Amser Cymhwyso](#) a bennwyd i'r cymhwyster hwnnw, wedi'i dalgrynnu i'r cyfranrif agosaf.
- E8.3 Os bydd corff dyfarnu yn newid nifer yr oriau a bennwyd ganddo i gymhwyster mewn perthynas ag unrhyw elfen o [Gyfanswm Amser Cymhwyso](#), rhaid iddo wneud y canlynol:
- (a) adolygu pob gwerth am gredyd a bennwyd ganddo i'r cymhwyster hwnnw ac unrhyw [Gydran](#) o fewn y cymhwyster hwnnw; a
 - (b) newid y gwerth hwnnw os yw'n briodol.

Amod E9 – Lefelau Cymwysterau a Chydrannau

- E9.1 Rhaid i gorff dyfarnu bennu un neu fwy o [Lefelau](#) i bob cymhwyster y mae'n ei ddarparu neu'n bwriadu ei ddarparu.
- E9.2 Os bydd corff dyfarnu yn pennu gwerth am gredyd i [Gydran](#) o fewn cymhwyster y mae'n ei ddarparu neu'n bwriadu ei ddarparu, rhaid iddo bennu [Lefel](#) i'r [Gydran](#) honno.
- E9.3 Rhaid i gorff dyfarnu gydymffurfio ag unrhyw ofynion ac ystyried unrhyw ganllawiau a all gael eu cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru a'u diwygio o bryd i'w gilydd wrth bennu:
- (a) [Lefel](#) i gymhwyster;
 - (a) mwy nag un [Lefel](#) i gymhwyster; a
 - (b) [Lefel](#) i [Gydran](#) o fewn cymhwyster.
- E9.4 Rhaid i gorff dyfarnu:
- (a) adolygu pob [Lefel](#) a bennwyd ganddo i gymhwyster neu [Gydran](#) o fewn cymhwyster yn rheolaidd;

- (b) yn benodol, adolygu'r [Lefel](#) honno ar ôl i Cymwysterau Cymru ddiwygio unrhyw ofynion a gyhoeddwyd o dan yr Amod hwn; a
- (c) diwygio'r [Lefel](#) honno os yw'n briodol.

E9.5 Ar ôl i Cymwysterau Cymru adolygu [Lefel](#) a bennwyd i gymhwyster neu [Gydran](#) o fewn cymhwyster rhaid i gorff dyfarnu ddiwygio'r [Lefel](#) honno mewn unrhyw ffordd a nodir gan Cymwysterau Cymru.

Rheoli'r broses o ddiwygio Lefel a bennwyd i gymhwyster

E9.6 Rhaid i gorff dyfarnu hysbysu Cymwysterau Cymru erbyn 31 Rhagfyr yn y flwyddyn honno ei fod yn bwriadu diwygio [Lefel](#) a bennwyd i gymhwyster a rhaid iddo wneud hynny cyn iddo roi'r wybodaeth honno i unrhyw rai sy'n [Defnyddio'r cymhwyster](#) hwnnw.

E9.7 Os yw corff dyfarnu yn bwriadu diwygio [Lefel](#) a bennwyd i gymhwyster, neu os yw'n ofynnol iddo wneud hynny, rhaid iddo naill ai:

- (a) tynnu'r cymhwyster hwnnw yn ôl; neu
- (b) dilyn y broses a nodir yn Amodau E9.8 ac E9.9

a rhaid iddo roi rhybudd rhesymol i Cymwysterau Cymru o ba un o'r ddau gam hyn y mae'n bwriadu ei gymryd.

E9.8 Os yw corff dyfarnu yn bwriadu diwygio [Lefel](#) a bennwyd i gymhwyster, neu os yw'n ofynnol iddo wneud hynny, ac nad yw'n bwriadu tynnu'r cymhwyster hynny'n ôl, rhaid iddo wneud y canlynol:

- (a) cymryd pob cam rhesymol i ddiogelu buddiannau [Dysgwyr](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw;
- (b) mynd ati ar unwaith i lunio cynllun diwygio, y mae'n rhaid iddo nodi sut y caiff buddiannau [Dysgwyr](#) mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw eu diogelu, cynnal y cynllun hwnnw a chydymffurfio ag ef; a
- (c) darparu gwybodaeth glir a chywir am y diwygiad i [Ddefnyddwyr y cymhwyster](#) hwnnw y mae'r diwygiad yn debygol o effeithio arnynt.

E9.9 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod unrhyw gynllun diwygio a gaiff ei lunio ganddo yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion y mae Cymwysterau Cymru wedi'i hysbysu amdanynt yn ysgrifenedig.

Amod E10 – Cydnabod Dysgu Blaenorol

E10.1 Rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi, cynnal a chydymffurfio â pholisi sy'n pennu a yw'n [Cydnabod Dysgu Blaenorol](#) ai peidio.

Gofynion pellach lle mae corff dyfarnu yn caniatáu Cydnabod Dysgu Blaenorol

E10.2 Mewn unrhyw amgylchiadau lle mae'r polisi sydd ganddo ar waith yn caniatáu [Cydnabod Dysgu Blaenorol](#), rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y polisi yn ei alluogi i ddyfarnu cymwysterau mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i [Amodau Cydnabod](#).

Adran F – Darparu cymwysterau i brynwyr

Amod F1 – Gwybodaeth am ffioedd cymwysterau

Darparu gwybodaeth am ffioedd

- F1.1 Mewn perthynas â phob un o'i gymwysterau y darperir ganddo i'w prynu, rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi
- (a) lle y bo'n bosibl, y [Ffi Safonol ar gyfer y Cymhwyster](#);
 - (b) lle y bo'n berthnasol, unrhyw [Ffioedd Pecyn](#);
 - (c) lle y bo'n bosibl, unrhyw [Ffioedd Dysgwyr Cysylltiedig](#);
 - (d) lle y bo'n bosibl, unrhyw [Ffioedd Canolfannau Gorfodol](#); ac
 - (e) os na all y corff dyfarnu gyfrifo [Ffi Safonol ar gyfer y Cymhwyster](#), [Ffioedd Dysgwyr Cysylltiedig](#) nac unrhyw [Ffioedd Canolfannau Gorfodol](#), datganiad o'r dull a ddefnyddir i gyfrifo'r ffioedd hyn.
- F1.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y wybodaeth a gyhoeddir ganddo, fel sy'n ofynnol gan Amod F1.1–
- (a) yn cael ei diweddarau'n rheolaidd;
 - (b) yn glir i ddarpar brynwr; ac
 - (c) ar gael yn hawdd i unrhyw ddarpar brynwr heb i'r person hwnnw orfod gofyn i'r corff dyfarnu amdano na rhoi unrhyw wybodaeth i'r corff dyfarnu.

Darparu gwybodaeth am ffioedd er mwyn bodloni gofynion cynllunio prynwyr

- F1.3 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i gyhoeddi'r wybodaeth fel sy'n ofynnol gan Amod F1.1 ddigon ymlaen llaw cyn y caiff y cymhwyster y mae'r wybodaeth honno yn ymwneud ag ef ei gyflwyno i [Ddysgwyr](#) er mwyn bodloni gofynion cynllunio rhesymol darpar brynwyr.
- F1.4 Os na ellir cyhoeddi'r cyfryw wybodaeth yn unol â'r amserlen hon, rhaid i'r corff dyfarnu, yn lle hynny, ddarparu digon o wybodaeth i roi syniad go dda i

ddarpar brynwyr o'i ffioedd, ynghyd â datganiad clir i roi gwybod i ddarpar brynwyr mai dangosol yn unig yw'r wybodaeth hon.

Amod F2 – Pecynnu cymwysterau gyda chynhyrchion neu wasanaethau eraill

Pecynnau a gynigir fel opsiwn

F2.1 Os bydd corff dyfarnu yn darparu cymhwyster mewn pecyn gyda chynhyrchion neu wasanaethau eraill ac ar wahân i'r cynhyrchion a'r gwasanaethau eraill hynny, rhaid iddo hysbysu prynwyr, cyn iddynt ei brynu, y gellir prynu'r cymhwyster ar wahân neu mewn pecyn.

Pecynnau a gynigir heb opsiynau amgen

F2.2 Ni ddylai corff dyfarnu ddarparu cymhwyster mewn pecyn ynghyd â chynhyrchion neu wasanaethau eraill oni fydd yn darparu'r cymhwyster hwnnw heb gynhyrchion neu wasanaethau eraill, ac eithrio pan fydd:

- (a) o bryd i'w gilydd yn ceisio sylwadau gan brynwyr ynghylch a yw'n briodol pecynnu'r cymhwyster gyda'r cynhyrchion neu'r gwasanaethau penodol; ac
- (b) yn dod i'r casgliad yn rhesymol ei bod yn briodol iddo barhau i ddarparu'r pecyn.

Amod F3 – Anfonebu

Anfonebu prynwyr

F3.1 Rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) sicrhau y caiff eu hanfonebau mewn perthynas â darparu cymwysterau eu hanfon yn amserol; a
- (b) darparu dadansoddiad o'i ffioedd, y tu hwnt i'r hyn sydd ei angen eisoes gan Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi, i lefel resymol o fanylder, yn dilyn cais gan brynwr.

Y polisi ysgrifenedig ar anfonebu

Amodau Cydnabod Safonol

- F3.2 Rhaid i gorff dyfarnu lunio, cynnal a chyhoeddi polisi ysgrifenedig ar anfonebu a chydymffurfio ag ef.
- F3.3 Rhaid i'r polisi nodi'r prosesau i'w dilyn gan y corff dyfarnu mewn perthynas ag anfon, talu a chadw anfonebau a chynnwys anfonebau.

Adran G – Gosod a chynnal yr asesiad

Amod G1 – Gosod yr asesiad

- G1.1 Wrth osod asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod cynnwys yr asesiad:
- (a) yn addas at y diben;
 - (b) yn briodol ar gyfer y dull asesu a ddewiswyd; ac
 - (c) yn gyson â manyleb y cymhwyster hwnnw.
- G1.2 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod [Lefel Gofynion](#) yr asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu yn gyson:
- (a) ar draws pob opsiwn o ran tasgau y gall [Dysgwr](#) eu cwblhau at ddibenion yr asesiad;
 - (b) â [Lefel Gofynion](#) unrhyw asesiad arall a all gael ei gwblhau gan [Ddysgwr](#), yn lle'r asesiad, at ddibenion y cymhwyster; a
 - (c) â [Lefel Gofynion](#) asesiadau blaenorol ac unrhyw ddeunyddiau asesu enghreifftiol y mae'r corff dyfarnu wedi'u cyhoeddi mewn perthynas â'r cymhwyster.
- G1.3 Rhaid i gorff dyfarnu lunio dogfen ysgrifenedig mewn perthynas ag asesiad sy'n nodi meini prawf clir a diamwys ar gyfer gwahaniaethu rhwng lefelau cyrhaeddiad [Dysgwyr](#).

Amod G2 – Iaith yr asesiad

- G2.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau y caiff pob [Dysgwr](#) sy'n astudio ar gyfer ei gymwysterau yng Nghymru ei asesu yn Gymraeg a/neu Saesneg, ac eithrio i'r graddau y mae'r Amod hwn yn caniatáu defnyddio iaith arall.
- G2.2 Gellir asesu [Dysgwr](#) sy'n astudio ar gyfer cymhwyster yn iaith Arwyddion Prydain lle y'i caniateir gan gorff dyfarnu at ddibenion gwneud [Addasiad Rhesymol](#).

G2.3 Gall [Dysgwr](#) sy'n astudio ar gyfer cymhwyster yng Nghymru gael ei asesu mewn unrhyw iaith arall os mai un o brif amcanion y cymhwyster:

- (a) yw sicrhau bod y [Dysgwr](#) yn meithrin gwybodaeth a dealltwriaeth o'r iaith honno a sgiliau ynddi; neu
- (b) cefnogi rôl yn y gweithle, ar yr amod nad oes angen siarad Cymraeg neu Saesneg yn rhugl er mwyn cyflawni'r rôl a gefnogir gan y cymhwyster.

G2.4 Os bydd corff dyfarnu yn darparu cymhwyster mewn mwy nag un iaith, rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod asesiadau mewn ieithoedd gwahanol yn sicrhau [Lefel Gofynion](#) cyson i [Ddysgwyr](#).

Amod G3 – Defnydd iaith a deunyddiau ysgogi

G3.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau mai dim ond iaith briodol a deunyddiau ysgogi priodol a ddefnyddir mewn asesiadau ar gyfer cymwysterau y mae'n eu darparu.

G3.2 Mae defnydd o iaith a deunyddiau ysgogi ond yn briodol os ydynt:

- (a) yn galluogi [Dysgwyr](#) i ddangos eu lefel o gyrhaeddiad;
- (b) yn gofyn am wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth sy'n ofynnol ar gyfer y cymhwyster;
- (c) yn glir ac yn ddiamwys (oni bai bod amwysedd yn rhan o'r asesiad); ac
- (d) yn annhebygol o beri tramgwydd diangen i [Ddysgwyr](#).

G3.3 Wrth ystyried a yw deunyddiau iaith ac ysgogi ar gyfer asesiad yn briodol, rhaid i gorff dyfarnu ystyried yn benodol:

- (a) oedran [Dysgwyr](#) y gellir yn rhesymol ddisgwyl iddynt astudio ar gyfer y cymhwyster;
- (b) [Lefel](#) y cymhwyster;
- (c) amcan y cymhwyster; ac
- (d) y wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth a asesir ar gyfer y cymhwyster.

G3.4 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau nad oes yr un asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu yn cynnwys deunyddiau iaith na deunyddiau ysgogi a allai roi grŵp o [Ddysgwyr](#) sy'n rhannu nodwedd neu amgylchiad cyffredin – oherwydd y nodwedd honno neu'r amgylchiad hwnnw – o dan anfantais afresymol o ran y lefel o gyrhaeddiad y gallant ei ddangos yn yr asesiad.

Amod G4 – Diogelu cyfrinachedd deunyddiau asesu

G4.1 Pan fo angen sicrhau cyfrinachedd:

- (a) cynnwys deunyddiau asesu; neu
- (b) gwybodaeth am yr asesiad

er mwyn sicrhau bod cymhwyster y mae corff dyfarnu yn ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, yn adlewyrchu mesur cywir o gyrhaeddiad, rhaid i'r corff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau y diogelir y cyfryw gyfrinachedd.

G4.2 Yn benodol, rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol –

- (a) i sicrhau y caiff y cyfryw gyfrinachedd ei ddiogelu pan fydd y corff dyfarnu hwnnw (neu unrhyw berson sy'n gysylltiedig ag ef neu a arferai fod yn gysylltiedig ag ef) yn darparu hyfforddiant neu ddeunyddiau hyfforddi mewn perthynas â'r cyfryw gymhwyster; a
- (b) phan fydd pobl yn cadw gwybodaeth sy'n gysylltiedig â chynnwys deunyddiau asesu neu wybodaeth arall am asesiad cymhwyster ac y byddai datgelu'r cyfryw wybodaeth i [Athrawon](#) yn torri'r cyfrinachedd y cyfeiriwyd ato yn amod G4.1, gan sicrhau bod rheolaethau digonol ar waith i sicrhau na chaiff y cyfryw wybodaeth ei datgelu na'r cyfryw gyfrinachedd ei dorri.

G4.3 Rhaid i gorff dyfarnu, o ran unrhyw hyfforddiant y mae'n ei ddarparu i [Athrawon](#) mewn perthynas â'r cyfryw gymhwyster (ac, mewn perthynas ag unrhyw gyfryw hyfforddiant a ddarperir gan unrhyw berson sy'n gysylltiedig ag ef) gymryd pob cam rhesymol i wneud y canlynol:

- (a) sicrhau bod yr hyfforddiant ar gael yn rhesymol i bob [Athro](#) sy'n paratoui [Dysgwyr](#), neu bersonau sy'n debygol o ddod yn [Ddysgwyr](#), ar gyfer asesiadau ar gyfer y cymhwyster hwnnw;

Amodau Cydnabod Safonol

- (b) hysbysu [Athrawon](#) bod yr hyfforddiant ar gael, gan gynnwys yn benodol drwy gyhoeddi manylion yr hyfforddiant; a
- (c) cyhoeddi cynnwys unrhyw ddeunyddiau hyfforddi a ddarparwyd i [Athrawon](#) mewn cysylltiad â'r hyfforddiant, cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i'r hyfforddiant gael ei gynnal.

G4.4 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol er mwyn sicrhau'r canlynol:

- (a) nad oes unrhyw berson sy'n gysylltiedig ag ef, neu a oedd yn gysylltiedig ag ef yn flaenorol, ac
- (b) yn benodol, nad oes unrhyw [Athro](#) neu drydydd parti sydd wedi defnyddio deunyddiau asesu,

yn cynnig datgelu gwybodaeth am unrhyw asesiad na chynnwys unrhyw ddeunyddiau asesu os yw'r wybodaeth honno yn gyfrinachol (neu os dywedir neu os awgrymir ei bod yn gyfrinachol).

G4.5 Os bydd corff dyfarnu yn amau bod y cyfryw gyfrinachedd wedi'i dorri (gan gynnwys colli neu ddwyn deunyddiau asesu cyfrinachol) neu os bydd unrhyw berson arall yn honni bod hynny wedi digwydd a bod sail resymol i'r amheuaeth honno neu'r honiad hwnnw, rhaid i'r corff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) ymchwilio i'r achos hwnnw o dorri cyfrinachedd;
- (b) sicrhau y caiff y cyfryw ymchwiliad ei gynnal yn drylwyr, yn effeithiol a gan bobl gymwys nad oes ganddynt fuddiant personol yn ei ganlyniad;
a
- (c) hyd y gellir, nodi p'un yw'r cyfryw achos o dorri cyfrinachedd wedi digwydd.

Amod G5 – Cofrestru Dysgwyr

G5.1 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau:

- (a) bod pob [Dysgwr](#) sy'n astudio ar gyfer cymhwyster y mae'r corff dyfarnu yn ei ddarparu yn cael ei gofrestru mewn ffordd sy'n golygu bod modd nodi'r [Dysgwr](#) unigol hwnnw yn glir; ac

- (b) os na fydd enw [Dysgwr](#) wedi'i gadarnhau'n flaenorol i'r corff dyfarnu, na'r [Ganolfan](#) lle y cynhelir yr asesiad, fod trefniadau ar waith i gadarnhau enw'r [Dysgwr](#).

Amod G6 – Trefniadau ar gyfer gwneud Addasiadau Rhesymol

- G6.1 Yn unol â [Chyfraith Cydraddoldeb](#), rhaid i gorff dyfarnu roi trefniadau clir ar waith ar gyfer gwneud [Addasiadau Rhesymol](#) mewn perthynas â chymwysterau y mae'n eu darparu.
- G6.2 Rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi manylion ei drefniadau ar gyfer gwneud [Addasiadau Rhesymol](#), y mae'n rhaid iddynt gynnwys manylion ynglŷn â'r canlynol:
 - (a) sut mae [Dysgwr](#) yn gymwys ar gyfer [Addasiad Rhesymol](#), a
 - (b) pa [Addasiad Rhesymol](#) a wneir.

Amod G7 – Trefniadau ar gyfer Ystyriaeth Arbennig

- G7.1 Rhaid i gorff dyfarnu roi trefniadau clir ar waith ar gyfer rhoi [Ystyriaeth Arbennig](#) i [Ddysgwyr](#) mewn perthynas â chymwysterau y mae'n eu darparu.
- G7.2 Rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi manylion ei drefniadau ar gyfer rhoi [Ystyriaeth Arbennig](#), y mae'n rhaid iddynt gynnwys manylion ynglŷn â'r canlynol:
 - (a) sut mae [Dysgwr](#) yn gymwys i gael [Ystyriaeth Arbennig](#); a
 - (b) pha [Ystyriaeth Arbennig](#) a roddir.

Amod G8 – Cwblhau'r asesiad o dan yr amodau penodol

- G8.1 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol i sicrhau, mewn perthynas â chymwysterau y mae'n eu darparu:
 - (a) fod tystiolaeth a gynhrychir gan [Ddysgwr](#) mewn asesiad yn cael ei gynhyrchu gan y [Dysgwr](#) hwnnw (neu ei bod yn cynnwys tystiolaeth a gynhrychir gan y [Dysgwr](#) hwnnw fel cyfraniad at waith grŵp); a

- (b) phan fo'n ofynnol cwblhau asesiad o dan amodau penodol, fod [Dysgwyr](#) yn cwblhau'r asesiad o dan yr amodau hynny (ac eithrio pan fydd unrhyw [Addasiadau Rhesymol](#) neu [Ystyriaeth Arbennig](#) yn gofyn am amodau amgen).

Amod G9 - Cynnal yr asesiad

- G9.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau y caiff pob asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu ei gynnal yn effeithiol ac yn effeithlon.
- G9.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, wrth gynnal pob asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu, fod yr asesiad:
 - (a) yn addas at y diben;
 - (b) yn darparu ar gyfer gwneud [Addasiadau Rhesymol](#), tra'n lleihau'r angen amdanynt;
 - (c) yn galluogi pob [Dysgwr](#) i gynhyrchu tystiolaeth y gellir ei dilysu;
 - (d) yn galluogi [Dysgwr](#) sydd â'r lefel ofynnol o wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth i gyrraedd pob lefel cyrhaeddiad benodedig a nodir yn y fanyleb; ac
 - (e) yn galluogi [Aseswyr](#) i wahaniaethu'n gywir ac yn gyson rhwng ystod o lefelau cyrhaeddiad a gyflawnwyd gan [Ddysgwyr](#).
- G9.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, wrth gynnal pob asesiad ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu, fod cynnwys yr asesiad:
 - (a) yn addas at y diben;
 - (b) yn briodol ar gyfer y dull asesu a ddewiswyd; ac
 - (c) yn gyson â manyleb y cymhwyster hwnnw.

Adran H – O farcio asesiadau i gyhoeddi'r canlyniadau

Amod H1 – Marcio'r asesiad

Marcio

H1.1 Ar gyfer pob cymhwyster y mae'n ei ddarparu, rhaid i gorff dyfarnu roi trefniadau effeithiol ar waith er mwyn sicrhau, hyd y gellir, fod y meini prawf a ddefnyddir i wahaniaethu rhwng perfformiad [Dysgwyr](#) –

- (a) yn cael eu deall gan [Aseswyr](#) a'u defnyddio'n gywir; ac
- (b) yn cael eu defnyddio'n gyson gan [Aseswyr](#), waeth pwy yw'r [Aseswr](#), y [Dysgwr](#) neu'r [Ganolfan](#).

Opsiynau marcio

H1.2 Os bydd:

- (a) corff dyfarnu yn cynnig opsiwn o ran tasgau y gall [Dysgwr](#) eu cwblhau mewn asesiad neu o ran asesiadau y gall y [Dysgwr](#) eu cwblhau (gan gynnwys unedau);
- (b) y corff dyfarnu yn dod i'r casgliad yn rhesymol fod anghysondeb perthnasol rhwng [Lefel Gofynion](#) am ddwy dasg neu ddau asesiad dewisol;
- (c) yn debygol y bydd yr anghysondeb hwnnw yn niweidio grŵp o [Ddysgwyr](#),

rhaid i'r corff dyfarnu wneud newid rhesymol i'r meini prawf a ddefnyddir i wahaniaethu rhwng perfformiad [Dysgwyr](#) ar gyfer y dasg neu'r asesiad dewisol er mwyn er mwyn atal y rhagfarn honno rhag digwydd.

H1.3 Os caiff y cyfryw newid rhesymol ei wneud ar gyfer tasg neu asesiad dewisol, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y newid yn cael ei gymhwyso'n gyson wrth farcio pob tasg neu asesiad y mae [Dysgwr](#) wedi dewis yr opsiwn hwnnw mewn perthynas â hi/ef.

Amod H2 – Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau lle mae asesiad yn cael ei farcio gan Ganolfan

- H2.1 Pan fydd tystiolaeth a gynhyrchwyd gan [Ddysgwr](#) mewn asesiad ar gyfer cymhwyster sydd ar gael gan gorff dyfarnu yn cael ei farcio gan [Ganolfan](#), rhaid bod gan y corff dyfarnu drefniadau clir ac effeithiol ar waith i ymgymryd â gwaith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) mewn perthynas â'r asesiad.
- H2.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, mewn perthynas ag unrhyw waith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) y mae'n ymgymryd ag ef, ei fod yn cydymffurfio ag –
- (a) unrhyw ofynion, ac yn rhoi sylw priodol i unrhyw ganllawiau, a allai gael eu cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru; a
 - (b) unrhyw ofynion y mae Cymwysterau Cymru wedi'u cyfleu iddo'n ysgrifenedig.
- H2.3 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau, drwy unrhyw waith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) y mae'n ymgymryd ag ef, ei fod yn cymryd pob cam rhesymol yn effeithiol i benderfynu p'un a yw:
- (a) yr asesiad yn dal i fod yn addas i'r diben; ac
 - (b) a yw'r meini prawf a ddefnyddir i wahaniaethu perfformiad [Dysgwyr](#) yn cael eu cymhwyso'n gywir ac yn gyson gan [Aseswyr](#) mewn gwahanol [Ganolfannau](#), ni waeth pwy yw'r [Aseswr](#), y [Dysgwr](#) neu'r [Ganolfan](#).
- H2.4 Rhaid i gorff dyfarnu –
- (a) sicrhau bod unrhyw waith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) y mae'n ei wneud yn sicrhau ei fod yn gallu gwneud unrhyw newidiadau angenrheidiol i'r gwaith marcio y mae [Canolfan](#) yn ei wneud ar dystiolaeth a gynhyrchir gan [Ddysgwr](#) mewn asesiad; a
 - (b) gwneud newid o'r fath lle bynnag y mae'n ystyried bod angen hynny er mwyn sicrhau bod yr asesiad yn parhau i fod yn addas i'r diben neu fod y meini prawf a ddefnyddir i wahaniaethu perfformiad [Dysgwyr](#) yn cael eu cymhwyso'n gywir ac yn gyson.

Strategaeth Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau

- H2.5 O ran pob cymhwyster y mae'n ei ddarparu, neu'n bwriadu ei ddarparu, pan fo tystiolaeth a gynhyrchir gan [Ddysgwr](#) yn cael ei marcio gan [Ganolfan](#), rhaid i gorff dyfarnu –
- (a) sefydlu a chynnal strategaeth [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) ar gyfer y cymhwyster hwnnw;
 - (b) sicrhau bod ei strategaeth yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion a allai gael eu cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru; a
 - (c) dilyn unrhyw ganllawiau mewn perthynas â strategaethau [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) a allai gael eu cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru.
- H2.6 Yn benodol, rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y strategaeth ar gyfer [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) ar gyfer cymhwyster yn nodi sut y mae'r corff dyfarnu yn bwriadu sicrhau, ar sail barhaus, bod cydymffurfiad ag amodau H2.6 i H2.9 mewn perthynas â'r asesiadau ar gyfer y cymhwyster hwnnw.
- H2.7 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod yr holl waith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) y mae'n ei wneud yn cydymffurfio â'i strategaeth a sefydlwyd o dan yr Amod hwn.
- H2.8 Rhaid i gorff dyfarnu –
- (a) barhau i adolygu ei strategaeth [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#), a'i diwygio lle bo angen, er mwyn ei bodloni ei hun bod y strategaeth yn bodloni gofynion amodau H2.6 a H2.7 bob amser;
 - (b) pan ofynnir iddo wneud felly gan Cymwysterau Cymru yn ysgrifenedig, cyflwyno'r strategaeth honno yn brydlon i Cymwysterau Cymru; ac
 - (c) adolygu'r strategaeth honno'n brydlon ar ôl cael cais gan Cymwysterau Cymru i wneud hynny, ac wedyn sicrhau bod ei strategaeth yn cydymffurfio ag unrhyw ofynion y mae Cymwysterau Cymru wedi'u cyfleu iddo'n ysgrifenedig.

H2.9 Rhaid i gorff dyfarnu –

- (a) ar ôl cael cais gan Cymwysterau Cymru i wneud hynny, dangos i foddhad Cymwysterau Cymru ei fod wedi cydymffurfio â'i strategaeth [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) mewn perthynas ag unrhyw asesiad penodol, neu roi esboniad i Cymwysterau Cymru ynghylch pam nad yw wedi cydymffurfio felly; a
- (b) gweithredu unrhyw argymhelliad y gallai Cymwysterau Cymru ei wneud mewn perthynas â chydymffurfio â'i strategaeth [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#).

Amod H3 – Monitro'r lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer cymhwyster

H3.1 Cyn pennu lefel cyrhaeddiad benodedig ar gyfer cymhwyster y mae'n ei ddarparu, rhaid i gorff dyfarnu adolygu'r lefelau cyrhaeddiad penodedig a bennwyd ar gyfer:

- (a) y cymhwyster yn flaenorol;
- (b) cymwysterau tebyg y mae'n eu darparu;
- (c) cymwysterau tebyg a gynigir gan gyrff dyfarnu eraill;

a rhaid iddo ddefnyddio canlyniadau'r gwaith monitro hwn er mwyn sicrhau y bydd y lefel cyrhaeddiad benodedig y mae'n ei phennu ar gyfer y cymhwyster yn hyrwyddo cysondeb wrth fesur lefelau cyrhaeddiad [Dysgwyr](#) dros amser a rhwng cymwysterau tebyg.

Amod H4 – Cymwysterau Cymru yn dyfarnu lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer cymhwyster

H4.1 Os bydd:

- (a) corff dyfarnu yn darparu cymhwyster;
- (b) o leiaf un corff arall yn darparu cymhwyster y mae'r rhan fwyaf o [Ddefnyddwyr cymwysterau](#) yn ystyried ei fod yn cyfateb yn union i'r cymhwyster hwnnw;
- (c) pob corff yn nodi'r lefel neu'r lefelau cyrhaeddiad penodedig ar gyfer y cymhwyster cyfatebol y mae'r naill a'r llall yn ei ddarparu;

- (d) Cymwysterau Cymru o'r farn bod lefel cyrhaeddiad benodedig a bennwyd gan gorff dyfarnu yn atal y cymwysterau cyfatebol rhag dangos lefel briodol neu gyson o gyrhaeddiad (gan gynnwys, os bydd Cymwysterau Cymru yn ystyried ei bod yn briodol, dros amser); a
- (e) bod Cymwysterau Cymru yn hysbysu corff dyfarnu, yn ysgrifenedig, am ofynion mewn perthynas â lefel cyrhaeddiad benodedig ar gyfer y cymhwyswr y mae'n ei ddarparu (naill ai ar gyfer cylch asesu penodol neu yn ystod cyfnod penodol o amser),

rhaid i unrhyw gorff dyfarnu y mae Cymwysterau Cymru wedi'i hysbysu am y cyfryw ofynion sicrhau, cyn i'r cymhwyster gael ei ddyfarnu ar gyfer y cylch asesu hwnnw neu yn ystod y cyfnod hwnnw, fod y lefel cyrhaeddiad benodedig ar gyfer y cymhwyster yn cydymffurfio â'r gofynion hynny.

Amod H5 – Rhaid i ganlyniadau ar gyfer cymhwyster fod yn seiliedig ar ddigon o dystiolaeth

H5.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod y canlyniad ar gyfer pob asesiad a gyflawnir gan [Ddysgwyr](#) mewn perthynas â chymhwyster y mae'r corff dyfarnu yn ei ddarparu yn adlewyrchu'r lefel o gyrhaeddiad a ddangoswyd gan y [Dysgwyr](#) hwnnw yn yr asesiad.

H5.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod:

- (a) y broses o farcio asesiad mewn perthynas â chymhwyster y mae'n ei ddarparu; ac
- (b) y broses o ddyfarnu'r cymhwyster hwnnw,

yn ystyried yr holl dystiolaeth dderbyniol a gynhyrchir gan [Ddysgwyr](#) fel rhan o'r asesiad hwnnw.

H5.3 Os bydd corff dyfarnu yn pennu rheol o ran ansawdd y dystiolaeth neu'r math o dystiolaeth a gynhyrchir gan [Ddysgwyr](#) a fydd yn dderbyniol mewn asesiad, rhaid iddo sicrhau:

- (a) ei fod yn egluro'r rheol; a
- (b) bod y rheol yn cael ei chymhwyso at bob [Dysgwyr](#) sy'n gwneud yr asesiad (ac eithrio pan fydd unrhyw [Addasiadau Rhesymol](#) neu [Ystyriaeth Arbennig](#) yn golygu bod angen ei newid).

H5.4 Os bydd corff dyfarnu yn pennu rheol o ran sut y caiff y marc terfynol ar gyfer cymhwyster ei gyfrifo ar sail marciau o asesiadau gwahanol, rhaid iddo sicrhau:

- (a) bod y cymhwyster yn gwneud y rheol yn glir; a
- (b) bod y rheol yn cael ei chymhwyso at bob [Dysgwr](#) sy'n gwneud y cymhwyster (ac eithrio pan fydd unrhyw [Addasiadau Rhesymol](#) neu [Ystyriaeth Arbennig](#) yn golygu bod angen ei newid).

Amod H6 – Cyhoeddi'r canlyniadau

H6.1 rhaid i gorff dyfarnu, mewn perthynas ag unrhyw gymhwyster y mae'n ei ddarparu:

- (a) gyhoeddi canlyniadau ar gyfer pob uned a chymhwyster;
- (b) gyhoeddi dyddiadau ac amserlenni disgwylidig ar gyfer cyhoeddi'r canlyniadau hynny;
- (c) gyhoeddi canlyniadau sy'n glir ac yn hawdd eu deall gan [Ddefnyddwyr cymwysterau](#);
- (d) gyhoeddi canlyniadau sy'n adlewyrchu'r broses o farcio asesiadau (gan gynnwys canlyniad unrhyw waith [Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau](#) ac unrhyw broses sicrhau ansawdd arall);
- (e) sicrhau bod canlyniadau yn cael eu cyhoeddi'n amserol; a
- (f) chymryd pob cam rhesymol i gyhoeddi canlyniadau erbyn unrhyw ddyddiad neu yn unol ag unrhyw amserlen y mae wedi'i gyhoeddi/chyhoeddi ar gyfer gwneud hynny.

H6.2 Rhaid i gorff dyfarnu gydymffurfio ag unrhyw hysbysiad ysgrifenedig a roddir gan Cymwysterau Cymru o dan yr Amod hwn sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo beidio â chyhoeddi canlyniadau ar gyfer cymhwyster neu gymwysterau—

- (a) hyd at y dyddiad y gallai Cymwysterau Cymru ei nodi; a
- (b) nes ei fod wedi cydymffurfio â gofynion y gallai Cymwysterau Cymru eu pennu.

Cywiro Canlyniadau

H6.3 Pan fydd corff dyfarnu'n darganfod bod unrhyw ganlyniad a gyhoeddodd yn anghywir, rhaid iddo –

- (a) gywiro'r canlyniad hwnnw lle darganfyddir y gwall trwy ymgymryd â phroses apelio,
- (b) ym mhob achos arall –
 - (i) ystyried a yw'n briodol cywiro'r canlyniad hwnnw, gan ddilyn unrhyw ganllawiau ar wneud newidiadau i ganlyniadau anghywir sydd wedi'u cyhoeddi gan Cymwysterau Cymru; a
 - (ii) cywiro'r canlyniad hwnnw os yw'n ystyried ei bod yn briodol gwneud hynny.

Adran I – Apeliadau a thystysgrifau

Amod I1 – Proses apelio

- I1.1 Rhaid i gorff dyfarnu sefydlu a chynnal proses apelio mewn perthynas â phob cymhwyster y mae'n ei ddarparu a chydymffurfio â hi a rhaid i'r broses honno ddarparu ar gyfer apelio yn erbyn y canlynol:
- (a) canlyniadau asesiadau;
 - (b) penderfyniadau ynghylch [Addasiadau Rhesymol](#) ac [Ystyriaeth Arbennig](#); a
 - (c) phenderfyniadau ynghylch unrhyw gamau sydd i'w cymryd yn erbyn [Dysgwr](#) neu [Ganolfan](#) yn dilyn ymchwiliad i achos o gamymddwyn neu gamweinyddu.
- I1.2 At ddibenion Amod I1, rhaid i'r broses apelio ddarparu ar gyfer y canlynol:
- (a) apelio'n effeithiol yn erbyn canlyniadau ar y sail na chymhwysodd y corff dyfarnu weithdrefnau'n gyson neu na ddilynwyd gweithdrefnau yn gywir nac yn deg;
 - (b) apelio yn erbyn pob penderfyniad apêl a wneir gan unigolion nad oes ganddynt fuddiant personol yn y penderfyniad;
 - (c) sicrhau mai dim ond pobl gymwys sy'n penderfynu ar apêl;
 - (d) sicrhau bod y penderfyniad terfynol ynghylch canlyniad apêl yn cynnwys o leiaf un gwneuthurwr penderfyniad nad yw'n un o gyflogeion y corff dyfarnu, [Aseswr](#) sy'n gweithio iddo, nac yn unigolyn sy'n gysylltiedig ar ef mewn ffordd arall; ac
 - (e) amserlenni ar gyfer canlyniad apeliadau.
- I1.3 Rhaid i gorff dyfarnu gyhoeddi gwybodaeth am ei broses apelio fel y gellir apelio yn erbyn canlyniadau asesiadau.
- I1.4 Os bydd y ffordd y mae proses apelio wedi'i rhoi ar waith yn achos [Dysgwr](#) yn arwain at gorff dyfarnu yn canfod methiant yn ei broses asesu, rhaid iddo gymryd pob cam rhesymol i wneud y canlynol:

- (a) nodi unrhyw [Ddysgwr](#) arall y mae'r methiant wedi effeithio arno;
- (b) unioni effaith y methiant neu, os na ellir ei unioni, ei lliniaru hyd y gellir;
a
- (c) sicrhau na fydd y methiant yn digwydd eto yn y dyfodol.

Amod I2 – Cydymffurfio â phroses apelio a chwyno Cymwysterau Cymru

- 12.1 Rhaid i gorff dyfarnu gydymffurfio â gofynion unrhyw broses apelio a chwyno a sefydlir gan Cymwysterau Cymru ar y ffurf y gall gael ei chyhoeddi gan Cymwysterau Cymru a'i hadolygu o bryd i'w gilydd.
- 12.2 Rhaid i gorff dyfarnu roi sylw dyladwy i ganlyniad unrhyw gyfryw broses apelio neu gwyno mewn perthynas â chymhwyster y mae'n ei ddarparu.
- 12.3 Os bydd y ffordd y mae unrhyw gyfryw broses apelio neu gwyno a sefydlwyd gan Cymwysterau Cymru wedi'i rhoi ar waith yn achos [Dysgwr](#) yn arwain at gorff dyfarnu yn canfod methiant yn ei broses asesu, rhaid iddo gymryd pob cam rhesymol i wneud y canlynol:
 - (a) nodi unrhyw [Ddysgwr](#) arall y mae'r methiant hwnnw wedi effeithio arno;
 - (b) unioni effaith y methiant neu, os na ellir ei unioni, ei lliniaru hyd y gellir;
a
 - (c) sicrhau na fydd y methiant yn digwydd eto yn y dyfodol.
- 12.4 Os bydd Cymwysterau Cymru yn hysbysu corff dyfarnu am fethiannau sydd wedi'u canfod ym mhroses asesu corff dyfarnu arall, rhaid i'r corff dyfarnu gynnal adolygiad i weld a allai methiant tebyg effeithio ar ei broses asesu ei hun.
- 12.5 Os bydd y corff dyfarnu yn nodi'r cyfryw fethiant posibl, yn dilyn adolygiad, rhaid iddo gymryd yr un cam â phe bai methiant wedi'i ganfod mewn perthynas ag ef yn sgil rhoi proses apelio a chwyno Cymwysterau Cymru ar waith.

Amod I3 – Dyluniad a chynnwys tystysgrifau

Dyluniad tystysgrifau

13.1 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau bod dyluniad pob tystysgrif mewn perthynas â chymhwyster y mae'n ei ddarparu yn cydymffurfio ag unrhyw [Ofynion Tystysgrifau](#) a all gael ei chyhoeddi gan Cymwysterau Cymru a'i diwygio o bryd i'w gilydd.

Cynnwys tystysgrifau

13.2 Rhaid i gorff dyfarnu sicrhau:

- (a) bod enw'r [Dysgwyr](#) a theitl y dystysgrif wedi'i nodi'n glir ar bob tystysgrif y mae'n ei chyhoeddi;
- (b) bod pob tystysgrif y mae'n ei chyhoeddi yn arddangos teitl y cymhwyster fel y mae'n ymddangos ar [QiW](#) (ac unrhyw ardystiad sy'n hysbys ar ôl i'r cymhwyster gael ei gyflwyno i [QiW](#)) yn glir ac nad yw'n cynnwys unrhyw deitl arall ar gyfer y cymhwyster.

13.3 Os bydd corff dyfarnu yn cyhoeddi unrhyw dystysgrif amnewid, rhaid iddo sicrhau ei bod yn gwbl amlwg bod y dystysgrif yn un sydd wedi'i amnewid.

13.4 Os bydd corff dyfarnu yn cyhoeddi tystysgrif mewn perthynas â chymhwyster:

- (a) a bod yr asesiad o'r cymhwyster wedi'i gynnal mewn iaith heblaw – Cymraeg a/neu Saesneg; ac
- (b) nad amcan y cymhwyster oedd i'r [Dysgwyr](#) feithrin sgiliau yn yr iaith honno na meithrin gwybodaeth na dealltwriaeth ohoni

rhaid i'r corff dyfarnu sicrhau bod iaith yr asesiad wedi'i nodi'n glir ar y dystysgrif.

Amod I4 – Cyhoeddi tystysgrifau a thystysgrifau amnewid

14.1 Mewn perthynas â chymwysterau y mae'n eu darparu, rhaid i gorff dyfarnu wneud y canlynol:

- (a) cyhoeddi'r dyddiadau neu'r amserlenni disgwylidig ar gyfer cyhoeddi tystysgrifau;

Amodau Cydnabod Safonol

- (b) sicrhau y caiff tystysgrifau eu cyhoeddi'n amserol;
- (c) cyhoeddi tystysgrifau clir y gall [Defnyddwyr cymwysterau](#) eu deall yn hawdd;
- (d) sicrhau mai dim ond tystysgrifau cywir a chyflawn sy'n adlewyrchu canlyniadau cywir a chyflawn a gyhoeddir ganddo;
- (e) cadw cofnod o bob tystysgrif a thystysgrif amnewid a gyhoeddir ganddo;
- (f) peidio â chynnwys cymhwyster nad yw'n [Gymhwyster a Reoleiddir](#) ar dystysgrif sy'n cynnwys [Cymwysterau a Reoleiddir](#).

14.2 Rhaid i gorff dyfarnu gymryd pob cam rhesymol, gan gynnwys rhoi gweithdrefnau ar waith, er mwyn sicrhau:

- (a) ei fod yn anfon tystysgrif neu unrhyw dystysgrif amnewid at unrhyw [Ddysgwr](#) y mae ganddo hawl ddilys i gael y dystysgrif neu'r dystysgrif amnewid;
- (b) nad yw'n anfon unrhyw dystysgrif at [Ddysgwr](#) nad oes ganddo hawl ddilys i gael y dystysgrif honno;
- (c) ei fod yn dirymu unrhyw dystysgrif os yw'r canlyniad ar y dystysgrif yn annilys oherwydd camymddwyn neu gamweinyddu, neu oherwydd bod y canlyniad wedi'i gywiro o dan Amod H6.3; ac
- (d) yn bodloni unrhyw ddyddiadau neu amserlenni a gyhoeddir ganddo mewn perthynas â chyhoeddi tystysgrifau a thystysgrifau amnewid

Adran J – Dehongli a diffiniadau

Amod J1 – Dehongli a diffiniadau

Dehongli

J1.1 Yn yr Amodau hyn, bydd y rheolau dehongli canlynol yn gymwys.

J1.2 Oni fydd y cyd-destun yn awgrymu fel arall, yn yr Amodau hyn:

- (a) dylid darllen geiriau gwrywaidd fel petaent yn cynnwys y benywaidd (ac fel arall);
- (b) dylid darllen geiriau yn yr unigol fel petaent yn cynnwys y lluosog (ac fel arall);
- (c) dylid darllen cyfeiriadau at 'it' yn Saesneg fel petaent yn cynnwys cyfeiriadau at y gwrywaidd a'r benywaidd (ac fel arall);
- (d) mae'r geiriau 'gan gynnwys' ac 'yn benodol' yn nodi rhestr o enghreifftiau ac ni ddylid eu darllen fel petaent yn cyfyngu ar gwmpas y geiriau sy'n eu rhagflaenu;
- (e) mae cyfeiriadau at 'berson' yn cynnwys unrhyw gorff o bersonau, p'un a yw'n un corfforaethol neu anghorfforedig;
- (f) mae 'corff dyfarnu' yn cyfeirio at gorff dyfarnu a gydnabyddir yn unol â Rhan 3 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015;
- (g) mae 'cymhwyster perthnasol' yn cyfeirio at unrhyw gymhwyster y cydnabyddir y corff dyfarnu perthnasol ar ei gyfer neu sy'n ateb disgrifiad o gymwysterau y'i cydnabyddir ar eu cyfer;
- (h) bydd cyfeiriadau at ddarparu rhywbeth 'yn ysgrifenedig' yn cynnwys ei ddarparu â llaw, drwy'r post, ffacs neu bost electronig neu drwy ei gyflwyno i [QiW](#);
- (i) ystyr 'cymhwyster' yw [Cymhwyster a Reoleiddir](#) (ac mae'n cynnwys unrhyw unedau o fewn y cymhwyster hwnnw);
- (j) mae cyfeiriadau at 'yr Amod hwn' i'w darllen fel cyfeiriadau at yr Amod cyfan (fel Amod B3);

Amodau Cydnabod Safonol

- (k) mae cyfeiriadau at Ddeddf Seneddol neu un o fesurau neu Ddeddfau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn cynnwys unrhyw is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Ddeddf honno neu'r Mesur hwnnw;
- J1.3 Os oes anghysondeb rhwng darpariaeth yn yr Amodau hyn a darpariaeth a geir mewn unrhyw ddogfen y cyfeirir ati yn yr Amodau hyn, yr Amodau hyn fydd drechaf, ac ni fydd gan y ddogfen arall unrhyw rym nac effaith i raddau'r anghysondeb hwnnw.
- J1.4 Er gwybodaeth yn unig mae teitlau a phenawdau yn yr Amodau hyn ac ni ddylid eu defnyddio at ddibenion dehongli.
- J1.5 Mae person yn gysylltiedig â chorff dyfarnu os yw'r person hwnnw yn ymgymryd neu'n ymwneud ag unrhyw weithgaredd y mae'r corff dyfarnu yn ymgymryd ag ef.
- J1.6 Bydd cwblhau cymhwyster gan Ddysgwr yn cynnwys cwblhau unrhyw broses apelio.
- J1.7 Os bydd yn ofynnol i gorff dyfarnu gyhoeddi dogfen neu wybodaeth, rhaid i'r ddogfen neu'r wybodaeth honno gael ei chyhoeddi mewn ffordd sydd:
- (a) yn glir i'w chynulleidfa fwriadedig;
 - (b) yn gywir; ac
 - (c) yn eithaf hygyrch (gan gynnwys drwy ei chyhoeddi, ar wefan y corff dyfarnu).

Diffiniadau

- J1.8 Yn yr Amodau hyn, bydd i'r geiriau canlynol yr ystyr a roddir iddynt isod (a dylid dehongli ymadroddion cytras yn unol â hynny):

**Addasiad
Rhesymol**

Addasiad a wneir i asesiad ar gyfer cymhwyster er mwyn galluogi Dysgwr ag anabledd i ddangos ei wybodaeth, ei sgiliau a'i ddealltwriaeth i'r lefelau cyrhaeddiad sy'n ofynnol gan y fanyleb ar gyfer y cymhwyster hwnnw.

**Amodau
Cymeradwyo**

Pob Amod Cymeradwyo y mae Cymhwyster Cymeradwy yn ddarostyngedig iddo, fel y'i gosodir o dan adran 22 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015.

**Amodau
Cydnabod**

Yr holl Amodau y mae cydnabyddiaeth corff dyfarnu yn ddarostyngedig iddynt (gan gynnwys Amodau Safonol a osodir o dan Atodlen 3 i Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015).

Ardystiad

Cyfeiriad yn nheithl cymhwyster sy'n cydnabod bod y Dysgwr yn canolbwyntio, neu ei fod wedi canolbwyntio, ar un neu fwy o feysydd penodol o wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth sy'n rhan o'r cymhwyster (fel y'u cwmpesir yn nheithl y cymhwyster). (Er enghraifft, yn achos TGAU Celf a Dylunio – Dylunio Tecstilau, mae Dylunio Tecstilau yn un o Ardystiadau TGAU Celf a Dylunio.)

**Arweiniad neu
Oruchwyliaeth
Uniongyrchol**

Yr arweiniad neu'r oruchwyliaeth a ddarperir i Ddysgwr gan ddarlithydd, goruchwylwr, tiwtor neu ddarparwr addysg neu hyfforddiant priodol arall:

- (a) gyda'r Dysgwr a'r unigolyn hwnnw yn bresennol ar yr un pryd; neu
- (b) o bell drwy gyfleuster cyfathrebu electronig cydamserol.

At y dibenion hyn, dylid ystyried bod gweithgarwch Goruchwyllo arholiadau yn ffurf ar arweiniad neu oruchwyliaeth.

Aseswr

Unigolyn sy'n marcio neu'n adolygu gwaith marcio. Mae hyn yn cynnwys defnyddio set benodol o feini prawf i wneud dyfarniadau ynghylch y lefel o gyrhaeddiad a ddangoswyd gan Ddysgwr mewn asesiad.

Athro

Unigolyn sy'n paratoi unrhyw Ddysgwr neu unrhyw un sy'n debygol o ddod yn Ddysgwr, i gael ei asesu ar gyfer cymhwyster ac sy'n gwneud hynny:

- (a) fel darlithydd, goruchwylwr, tiwtor neu ddarparwr addysg neu hyfforddiant priodol arall; neu
- (b) mewn amgylchiadau lle mae'r Dysgwr neu ddarpar Ddysgwr yn cael ei baratoi ar gyfer asesiad yn ei gartref.

Canolfan Corff sy'n cyflenwi asesiad (ac, o bosibl, weithgareddau eraill) i Ddysgwyr ar ran corff dyfarnu. Fel arfer, mae Canolfannau yn sefydliadau addysgol, yn ddarparwyr hyfforddiant neu'n gyflogwyr.

Corff Llywodraethu Os yw'r corff dyfarnu yn gwmni cyfyngedig, bwrdd cyfarwyddwyr y corff dyfarnu. Os nad yw'r corff dyfarnu yn gwmni cyfyngedig, unigolyn neu grŵp o bobl sydd â statws cyfatebol o fewn strwythur sefydliadol y corff dyfarnu.

Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau Y broses y mae corff dyfarnu yn ei defnyddio er mwyn –

- (a) craffu'n gyfnodol ar waith marcio asesiadau gan Ganolfan i sicrhau nad yw wedi gwyro oddi wrth y safonau gofynnol;
- (b) ystyried a yw'n briodol cywiro unrhyw farc ac, os yw'n briodol, cywiro'r marc hwnnw (gan gynnwys ble mae angen newidiadau o dan Amod H2.4 (b));
- (c) yn unol ag Amod H6.3(b), ystyried a yw'n briodol cywiro unrhyw ganlyniad anghywir ac, os yw'n briodol, cywiro'r canlyniad hwnnw; a
- (d) cymryd camau i atal gwyriad o'r fath rhag digwydd eto.

Cydnabod Dysgu Blaenorol Mae'r:

- (a) corff dyfarnu yn nodi unrhyw ddysgu a/neu lefelau cyrhaeddiad a gyflawnwyd gan Ddysgwr:
 - (i) cyn i'r Ddysgwr hwnnw ddechrau astudio ar gyfer un o'i gymwysterau, neu ei gymwysterau arfaethedig;
 - (ii) sy'n berthnasol i'r wybodaeth, y sgiliau a'r ddealltwriaeth a gaiff eu hasesu fel rhan o'r cymhwyster hwnnw;
- (b) corff dyfarnu yn cydnabod y dysgu a/neu'r cyrhaeddiad hwnnw drwy newid y gofynion y mae'n rhaid i Ddysgwr eu bodloni cyn i'r Ddysgwr gael ei asesu neu cyn i'r cymhwyster hwnnw gael ei ddyfarnu.

Cymwysterau yng Nghymru (QiW)	Y system technoleg gwybodaeth Cymwysterau yng Nghymru (QiW), y darparodd Cymwysterau Cymru ar gyfer cyrff dyfarnu, fel y gellir ei hamrywio a'i disodli o bryd i'w gilydd.
Cydran	Rhan ar wahân o gymhwyster: <ul style="list-style-type: none">(a) sy'n canolbwyntio ar feysydd penodol o wybodaeth, sgiliau a dealltwriaeth a asesir ar gyfer cymhwyster; a(b) sydd â set benodol o feini prawf a ddefnyddir i wahaniaethu rhwng perfformiad Dysgwyr.
Cyfanswm Amser Cymhwyso	Nifer yr oriau tybiannol sy'n amcangyfrif o gyfanswm yr amser y gellid yn rhesymol ddisgwyl y byddai ei angen er mwyn i Ddysgwr gyflawni a dangos y lefel o gyrhaeddiad sydd ei angen ar gyfer dyfarnu cymhwyster. Mae Cyfanswm Amser Cymhwyso yn cynnwys y ddwy elfen ganlynol: <ul style="list-style-type: none">(a) nifer yr oriau y mae corff dyfarnu wedi'u pennu i gymhwyster ar gyfer Dysgu dan Arweiniad; a(b) amcangyfrif o nifer yr oriau y bydd Dysgwr yn rhesymol yn debygol o'u treulio wrth baratoi, astudio neu gymryd rhan mewn unrhyw fath arall o raglen addysgol neu raglen hyfforddi, gan gynnwys asesiadau, sy'n cael eu cyfarwyddo gan - ond heb Ddysgu Dan Arweiniad gan - ddarlithydd, goruchwyliwr, tiwtor neu ddarparwr addysg neu hyfforddiant priodol arall.
Cyfraith Cydraddoldeb	Ddeddf Cydraddoldeb 2010, unrhyw ddeddf a oedd yn rhagflaenydd statudol i'r Ddeddf honno, neu unrhyw ddeddfwriaeth mewn awdurdodaeth heblaw am Gymru y mae iddi ddiben ac effaith gyfatebol.
Cyfraith Cystadlu	Ddeddf Cystadleuaeth 1998, neu unrhyw ddeddfwriaeth mewn awdurdodaeth heblaw am Gymru y mae iddi ddiben ac effaith gyfatebol.
Cyfraith Diogelu Data	Y canlynol fel y maent yn gymwys yng Nghymru, ac unrhyw ddeddfwriaeth mewn awdurdodaeth heblaw am Gymru sydd ag effaith a diben cyfatebol –

- (a) Rheoliad (UE) 2016/679 ynglŷn â diogelu bodau dynol mewn perthynas â phrosesu data personol a symudiad rhydd y cyfryw ddata;
- (b) Unrhyw ddeddfwriaeth sydd mewn grym o bryd i'w gilydd yn y Deyrnas Unedig sy'n ymwneud â phreifatrwydd a/neu brosesu data personol, gan gynnwys Deddf Diogelu Data 2018 a Rheoliadau Preifatrwydd a Chyfathrebiadau Electronig (Cyfarwyddeb y Gymuned Ewropeaidd) 2003 ond heb fod yn gyfyngedig iddynt.
- (c) Unrhyw godau ymarfer statudol a gyhoeddir gan y Comisiynydd Gwybodaeth mewn perthynas â'r cyfryw ddeddfwriaeth

Cymaroldeb

Cynhyrchu deilliannau asesu lle gellir cymharu safonau rhwng asesiadau o fewn cymhwyster, rhwng cymwysterau tebyg, gyda chyrff dyfarnu eraill, a thros amser. Os oes ffurfiau cyfatebol ar asesiad mae'n bwysig sicrhau bod modd eu cymharu. Mae dau reswm dros hyn:

- (a) gwneud cymariaethau teg rhwng cyrhaeddiad Dysgwyr: mae'n amhosibl llunio ffurfiau gwahanol sydd ag union yr un cynnwys a manylebau ystadegol (megis Lefel Gofynion ar y Dysgwr). Felly, mae gofyniad i sicrhau bod modd cymharu deilliannau yn sicrhau yr ystyrir Lefel Gofynion y prawf wrth bennu safonau fel y gellir cymharu'r dysgwyr sy'n gwneud y gwahanol ffurfiau ar asesiad yn deg.
- (b) er mwyn sicrhau y gellir defnyddio'r deilliannau i fesur safonau: rhaid sicrhau bod modd cymharu deilliannau o wahanol ffurfiau ar yr un prawf os bwriedir eu defnyddio i fesur safonau dros amser. Gellir defnyddio barn arbenigwyr a gweithdrefnau ystadegol megis cymharu profion ('test equating') er mwyn sicrhau bod modd cymharu deilliannau o wahanol ffurfiau ar yr un prawf. Fodd bynnag, mae'n bwysig sicrhau nad yw asesiadau mor debyg i'w gilydd fel bod modd eu rhagweld, gan y byddai hyn yn bygwth eu dilysrwydd.

Cymedroli	<p>Ffurf benodol ar waith Craffu ar Safonau Asesu Canolfannau lle mae'r gwaith o farcio asesiadau gan Ganolfannau yn cael ei fonitro i wneud yn siwr ei fod yn bodloni'r safonau gofynnol a lle y gwneir addasiadau i waith marcio Canolfan, lle bo angen, i sicrhau bod canlyniadau yn seiliedig ar y safon ofynnol.</p> <p>Mae'r gwaith Cymedroli'n digwydd cyn cyhoeddi'r canlyniadau terfynol o dan Amod H6.1.</p>
Cymeradwyo	<p>Cymeradwyo fel y'i diffinnir o dan Ran 4 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015.</p>
Cymryd Pob Cam	<p>Achosi neu sicrhau canlyniad drwy ofal ac ymdrech.</p>
Cymwysterau a Reoleiddir	<p>Pob cymhwyster nad yw'n radd (p'un a yw'n Cymhwyster Cymeradwy, yn Gymhwyster Dynodedig neu'n Gymhwyster Arall a Reoleiddir) a gynigir i'w ddyfarnu gan Gorff Dyfarnu a gydnabyddir gan Cymwysterau Cymru (oni fydd corff dyfarnu wedi ildio ei gydnabyddiaeth mewn perthynas â'r cymhwyster hwnnw, neu os na fydd corff dyfarnu wedi cynnwys y cymhwyster hwnnw o fewn cwmpas ei gydnabyddiaeth drwy hysbysu Llywodraeth Cymru cyn 21 Medi 2015).</p>
Cymwysterau Cymeradwy	<p>Cymwysterau a reoleiddir sy'n gymwys i gael eu defnyddio ar raglenni dysgu a gyllidir yn gyhoeddus a Gymeradwyir o dan Ran 4 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015, a ddyfarnwyd yng Nghymru ac sydd wedi bodloni Meini Prawf Cymeradwyo. Bydd rhif cymeradwyo a nodwyd wedi'i roi i gymwysterau Cymeradwy.</p>
Cymwysterau Dynodedig	<p>Cymwysterau a reoleiddir y Dynodwyd eu bod yn gymwys i'w defnyddio ar raglenni dysgu a gyllidir yn gyhoeddus ar gyfer Dysgwyr o dan 19 oed, fel y'u diffinnir o dan adran 29 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015.</p>
Cymwysterau Rheoleiddiedig Eraill	<p>Deunyddiau a ddarperir i'r Dysgwr cyn yr asesiad, neu ar adeg ei gynnal, sy'n helpu'r Dysgwr i ddangos ei wybodaeth, ei sgiliau a'i ddealltwriaeth. Gall tasgau mewn asesiad ymwneud yn uniongyrchol â'r deunyddiau a gall Dysgwr gyfeirio'n uniongyrchol at y deunyddiau wrth gwblhau'r asesiad. Gall y cyfryw ddeunyddiau gynnwys, er enghraifft, siartiau, diagramau, lluniau, dyfyniadau neu beiriannau.</p>

- Deddf Diogelu Data** Y canlynol fel y maent yn berthnasol yng Nghymru, ac unrhyw ddeddfwriaeth mewn awdurdodaeth heblaw Cymru sydd â phwrpas ac effaith gyfatebol -
- (a) Rheoliad (UE) 2016/679 ar amddiffyn pobl naturiol o ran prosesu data personol ac ar symud data o'r fath yn rhydd.
 - (b) Unrhyw ddeddfwriaeth sydd mewn grym o bryd i'w gilydd yn y Deyrnas Unedig sy'n ymwneud â phreifatrwydd a/neu brosesu data personol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i Ddeddf Diogelu Data 2018 a Rheoliadau Preifatrwydd a Chyfathrebu Electronig (Cyfarwyddeb y CE) 2003.
 - (c) Unrhyw godau ymarfer statudol a gyhoeddir gan y Comisiynydd Gwybodaeth mewn perthynas â deddfwriaeth o'r fath.

Defnyddwyr cymwysterau Pobl sydd â buddiant dilys yn y cymhwyster neu'r math o gymhwyster a ddarperir gan y corff dyfarnu, a all gynnwys:

- (a) Dysgwyr a chynrychiolwyr Dysgwyr;
- (b) Canolfannau;
- (c) Athrawon;
- (d) cyflogwyr a chynrychiolwyr cyflogwyr;
- (e) sefydliadau addysg bellach ac addysg uwch;
- (f) ysgolion;
- (g) adrannau ac asiantaethau'r llywodraeth;
- (h) corff proffesiynol.

Deunyddiau ysgogi Deunyddiau a ddarperir i'r Dysgwr cyn yr asesiad, neu ar adeg ei gynnal, sy'n helpu'r Dysgwr i ddangos ei wybodaeth, ei sgiliau a'i ddealltwriaeth. Gall tasgau mewn asesiad ymwneud yn uniongyrchol â'r deunyddiau a gall Dysgwr gyfeirio'n uniongyrchol at y deunyddiau wrth gwblhau'r asesiad. Gall y cyfryw ddeunyddiau gynnwys, er enghraifft, siartiau, diagramau, lluniau, dyfyniadau neu beiriannau.

Dibynadwyedd Mae a wnelo dibynadwyedd â chysondeb ac felly mae'n ymwneud â'r graddau y mae amrywiol gamau'r broses asesu yn arwain at ddeilliannau a gâi eu dyblygu ped ailadroddwyd yr asesiad. Mae Dibynadwyedd yn un o amodau

angenrheidiol Dilysrwydd, gan nad yw'n bosibl dangos Dilysrwydd proses asesu nad yw'n Ddibynadwy. Mae amrywiaeth o ffactorau yn effeithio ar Ddibynadwyedd asesiad, megis y broses o samplu tasgau asesu ac anghysondeb yng ngwaith marcio aseswyr dynol.

**Digwyddiad
Ansolfedd**

Lle -

- (a) mae'r corff dyfarnu yn atal, neu'n bygwth atal, talu ei ddyledion neu'n methu â thalu ei ddyledion wrth iddynt ddod yn ddyledus neu'n cyfaddef anallu i dalu ei ddyledion neu (oherwydd ei fod yn gwmni neu'n bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig) y tybir ei fod yn methu â thalu ei ddyledion o fewn ystyr adran 123 o Ddeddf Ansolfedd 1986, o fewn ystyr adran 268 Deddf Ansolfedd 1986;
- (b) mae'r corff dyfarnu yn cychwyn trafodaethau gyda phob un neu unrhyw ddosbarth o'i gredydwy'r gyda'r bwriad o aildrefnu unrhyw rai o'i ddyledion, neu'n gwneud cynnig ar gyfer neu yn llunio unrhyw gyfaddawd neu drefniant gyda'i gredydwy'r ac eithrio (gan ei fod yn gwmni) ar gyfer unig bwrpas cynllun ar gyfer cyfuno diddyled y corff dyfarnu ag un neu fwy o gwmnïau eraill neu ailadeiladu diddyled y parti arall hwnnw;
- (c) mae deiseb yn cael ei ffeilio, penderfyniad yn cael ei basio, neu orchymyn yn cael ei wneud, ar gyfer, neu mewn cysylltiad â, dirwyn y corff dyfarnu (gan ei fod yn gwmni) i ben, ac eithrio at unig ddiben cynllun ar gyfer cyfuniad diddyled o'r parti arall hwnnw ag un neu fwy o gwmnïau eraill neu ailadeiladu diddyled y parti arall hwnnw;
- (d) y gwneir cais i'r llys, neu y gwneir gorchymyn, am benodi gweinyddwr, neu os rhoddir rhybudd o fwriad i benodi gweinyddwr neu os penodir gweinyddwr, dros y corff dyfarnu;

- (e) mae deiliad arwystl ansefydlog (floating charge) cymwys dros asedau'r corff dyfarnu (sydd yn gwmni) wedi penodi derbynnydd gweinyddol;
- (f) penodir derbynnydd dros asedau'r corff dyfarnu;
- (g) mae credydwr neu lyffetheiriwr y corff dyfarnu yn atodi neu'n cymryd meddiant o, neu mae trallod, darafaeliad, atafaelu neu broses arall o'r fath yn cael ei chodi neu ei gorfodi ar, neu yn cael ei herlyn yn erbyn, y cyfan neu unrhyw ran o asedau'r corff dyfarnu ac nad yw'r atodiad neu'r broses yn cael ei chyflawni o fewn pedwar diwrnod ar ddeg (14);
- (h) mae unrhyw ddigwyddiad yn digwydd, neu gam yn cael ei gymryd, mewn perthynas â'r parti arall mewn unrhyw awdurdodaeth y mae'n ddarostyngedig iddo sy'n cael effaith sy'n cyfateb i neu'n debyg i unrhyw rai o'r digwyddiadau a grybwyllir yn (a) i (g) (yn gynhwysol); neu
- (i) mae'r corff dyfarnu yn atal neu'n dirwyn i ben, neu'n bygwth atal neu ddirwyn i ben, gan barhau â'i fusnes i gyd neu ran sylweddol ohono.

Dilysiad

Proses lle y cadarnheir bod tystiolaeth a gynhyrchwyd gan Ddysgwr mewn asesiad wedi'i gynhyrchu gan y Dysgwr hwnnw (neu lle y nodir ac y cadarnheir ei bod yn cynnwys tystiolaeth a gynhyrchwyd gan y Dysgwr hwnnw fel cyfraniad at waith grŵp) a'i bod wedi'i chynhyrchu o dan yr amodau gofynnol.

Dilysrwydd

Cymaint y mae'r asesiad yn profi'r pethau y bwriedir iddo eu hasesu. Mae'r defnydd (defnyddiau) a wneir o ddeiliant (deilliannau) asesiad yn ddilys os caiff ei ategu/os cânt eu hategu gan dystiolaeth a damcaniaeth. Er mwyn gwerthuso Dilysrwydd, rhaid datblygu dadl glir i ategu'r dehongliad arfaethedig o'r deilliannau a'r defnydd bwriadedig o'r asesiad. Dylai'r ddadl am Ddilysrwydd fod yn seiliedig ar ddatganiadau o'r dehongliad arfaethedig a thystiolaeth ategol a gasglwyd yn ystod pob cam o'r broses asesu.

Dogfen

Dogfen Reoleiddiol, neu ran o Ddogfen Reoleiddiol,

- Reoleiddiol** a geir mewn dogfen o'r enw'r 'Rhestr o Ddogfennau Rheoleiddiol', a all gael ei chyhoeddi gan Cymwysterau Cymru.
- Dynodi** Dynodi fel y'i diffinnir o dan Ran 5 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015.
- Dysgu Dan Arweiniad** Yr hyn y mae Dysgwr yn ei wneud wrth gael ei ddysgu neu ei gyfarwyddo gan ddarlithydd, goruchwyliwr, tiwtor neu ddarparwr addysg neu hyfforddiant priodol arall neu, fel arall, sy'n cymryd rhan mewn rhaglen addysgol neu raglen hyfforddi o dan Arweiniad neu Oruchwyliaeth Uniongyrchol y cyfryw unigolyn. At y dibenion hyn caiff y gweithgarwch sy'n gysylltiedig â 'chymryd rhan mewn rhaglen addysgol neu raglen hyfforddi' ei drin fel petai'n cynnwys y gwaith o asesu'r Dysgwr os cynhelir yr asesiad o dan Arweiniad neu Oruchwyliaeth Uniongyrchol darlithydd, goruchwyliwr, tiwtor neu ddarparwr addysg neu hyfforddiant priodol arall.
- Dysgwr** Personau sy'n ceisio cael cymwysterau.
- Effaith Andwyol** Mae gweithred, anwaith, digwyddiad neu amgylchiad yn cael effaith andwyol os yw'n:
- (a) achosi niwed i Ddysgwyr neu ddarpar Ddysgwyr;
- Neu
- (b) cael effaith andwyol ar y canlynol:
 - (i) gallu'r corff dyfarnu i ddatblygu, cyflenwi neu ddyfarnu cymwysterau mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'i Amodau Cydnabod;
 - (ii) safonau cymwysterau y mae'r corff dyfarnu yn eu darparu neu'n bwriadu eu darparu; neu
 - (iii) hyder y cyhoedd mewn cymwysterau a/neu system gymwysterau Cymru.

Ffioedd Canolfannau Gorfodol Unrhyw ffi orfodol –

- (a) yn amodol ar drafodaeth, y mae corff dyfarnu yn gofyn i Ganolfan ei thalu er mwyn ymgymryd â'r gwaith o asesu Dysgwyr (neu gynnal unrhyw weithgareddau eraill) ar ran y corff dyfarnu, waeth faint o Ddysgwyr sy'n astudio ar gyfer y cymhwyster; a
- (b) nad yw wedi'i chynnwys yn y Ffi Safonol ar gyfer y cymhwyster.

Ffioedd Dysgwyr Cysylltiedig Unrhyw ffi –

- (a) sy'n agored i'w thrafod, yn daladwy i gorff dyfarnu gan brynwr yng Nghymru am wasanaeth dewisol sy'n ymwneud yn uniongyrchol â chyflwyno a dyfarnu cymhwyster rheoleiddiedig i Ddysgwr unigol; ac
- (b) nad yw wedi'i chynnwys yn y Ffi Safonol ar gyfer y Cymhwyster.

Ffioedd Pecyn Os bydd corff dyfarnu yn cynnig cymhwyster fel rhan o becyn ynghyd â chynhyrchion a gwasanaethau eraill, unrhyw ffi dybiannol –

- (a) yn amodol ar drafodaeth, sy'n daladwy i gorff dyfarnu gan brynwr y pecyn yng Nghymru am bob un o'r cynhyrchion a'r gwasanaethau eraill hynny; a
- (b) nad yw wedi'i chynnwys yn y Ffi Safonol ar gyfer y cymhwyster

Ffi Safonol ar gyfer Cymhwyster

Ffi sydd, yn amodol ar drafodaeth, yn daladwy i gorff dyfarnu gan brynwr yng Nghymru sy'n cyfateb i swm yr holl ffioedd gorfodol y mae'n rhaid eu talu mewn perthynas â Dysgwr unigol er mwyn i'r Dysgwr hwnnw gael cyfle i ennill un o gymwysterau'r corff dyfarnu, gan gynnwys tystysgrif sy'n ymwneud ag ef.

Ni fyddai hyn yn cynnwys unrhyw ragofynion yn ymwneud â Dysgwyr a nodir yn glir ym manyleb y cymhwyster, er enghraifft dysgu blaenorol neu aelodaeth o gorff proffesiynol.

Os mai dim ond fel rhan o becyn, ynghyd â chynhyrchion a gwasanaethau eraill, y bydd corff dyfarnu yn cynnig cymhwyster, Ffi Safonol y Cymhwyster fydd y ffi dybiannol sy'n daladwy mewn perthynas â'r cymhwyster yn unig.

Gofynion o ran Logo(s)

Un neu fwy o ddogfennau sy'n rhagnodi i gorff dyfarnu sut y dylid defnyddio logo(s) Cymwysterau Cymru.

Gofynion o ran Tystysgrifau

Un neu fwy o ddogfennau sy'n dwyn y teitl hwnnw neu sy'n dwyn teitl sy'n cynnwys y geiriau hynny.

Goruchwylio arholiadau

Pan fo unigolyn priodol yn goruchwylio Dysgwyr sy'n cael eu hasesu ar gyfer cymhwyster ac nad yw'r cyfryw waith goruchwylio yn cynnwys cyrraedd na rhoi unrhyw arweiniad na chyfarwyddyd y tu hwnt i'r hyn sydd ei angen i gyfleu cyfarwyddiadau ar gyfer cynnal yr asesiad neu, fel arall, reoli'r gweithgaredd asesu'n effeithiol.

Grŵp

Os yw'r corff dyfarnu yn gwmni cyfyngedig, grŵp sy'n cynnwys unrhyw gwmni sy'n un o gwmnïau daliannol y corff dyfarnu, yn un o is-gwmnïau'r corff dyfarnu neu'n un o is-gwmnïau cwmni daliannol y corff dyfarnu. Os nad yw'r corff dyfarnu yn gwmni cyfyngedig, unigolyn neu grŵp o bobl sydd â statws cyfatebol.

Gweithlu

Pobl sydd ar gael i weithio (gan gynnwys cyflogeion, gweithwyr a chontractwyr).

Gwrthdaro Buddiannau

Unrhyw amgylchiadau lle –

- (a) y gallai buddiannau corff dyfarnu mewn unrhyw weithgarwch a gynhelir ganddo, ar ei ran, neu gan aelod o'i grŵp, beri iddo weithredu'n groes i'w fuddiannau wrth gydymffurfio â'i Amodau Cydnabod;
- (b) mae gan berson sy'n gysylltiedig ag unrhyw ran o'r gwaith o Ddarparu ei gymwysterau fuddiannau mewn unrhyw weithgarwch arall a allai beri i'r person hwnnw weithredu'n groes i'w fuddiannau yn y Ddarpariaeth honno gan y corff dyfarnu wrth gydymffurfio â'i Amodau Cydnabod; neu
- (c) y byddai sylwedydd hyddysg a rhesymol yn dod i'r casgliad bod y naill neu'r llall o'r sefyllfaoedd hyn yn bodoli.

Hydrinedd	Mae a wnelo hydrinedd â dichonoldeb cynnal prosesau asesu penodol. Mae proses asesu hydrin yn broses sy'n gosod gofynion rhesymol ar Ganolfannau a Dysgwyr. Bydd gwerthuso rhesymoldeb y gofynion yn seiliedig ar y graddau y caiff y cyfranogwyr eu hasesu, wedi'i gydbwysu gan ddefnyddioldeb y canlyniadau. Fel gyda'r gofynion eraill (Dilysrwydd, Dibynadwyedd, Cymaroldeb a Lleihau Tuedd), mae'n rhaid cydbwysu barn am Hydrinedd ag ystyriaethau ynghylch y gofynion eraill.
Lefel	Mae'n dynodi anhawster, cymhlethdod a dyfnder cymharol dysgu. Mae naw lefel i Fframwaith Credydau a Chymwysterau Cymru, sef: Lefel mynediad, sydd wedi'i bandio'n dair is-lefel; a Lefelau 1-8.
Lefel Gofynion	Pa mor heriol yw asesiad i'r Dysgwr.
Logo Cymwysterau Cymru	Unrhyw logo, dyluniad neu arddull y mae gan Cymwysterau Cymru hawliau eiddo deallusol ynddo/ynddi.
Lleihau Tuedd	Nod Lleihau Tuedd yw sicrhau na fydd trefniadau asesu yn arwain at ddeilliannau afresymol o andwyol i Ddysgwyr sy'n rhannu nodwedd neu amgylchiad cyffredin. Mae Lleihau Tuedd yn ymwneud â sicrhau tegwch i bob Dysgwr ac mae hefyd yn ymwneud i raddau helaeth â dyletswyddau cydraddoldeb statudol.
Meini Prawf Cyfanswm Amser Cymhwyso(neu 'Feini Prawf TQT')	Y Meini Prawf TQT yw unrhyw feini prawf a anfonir ac a gyhoeddir gan Cymwysterau Cymru at ddibenion penderfynu ar nifer yr oriau o Gyfanswm Amser Cymhwyso y dylai corff dyfarnu eu pennu i gymhwyster. Gellir nodi Meini Prawf TQT mewn mwy nag un ddogfen.
Meini Prawf Cymeradwyo	Meini Prawf Cymeradwyo fel y'u diffinnir o dan adran 20 o Ddeddf Cymwysterau Cymru 2015.
Newid Rheolaeth	Mae newid o ran rheolaeth corff dyfarnu yn digwydd pan fydd: (a) person yn cael rheolaeth dros y corff dyfarnu nad oedd yn ei reoli yn union cyn iddo wneud hynny; neu

(b) y corff dyfarnu'n uno ag unrhyw berson.

Os yw'r corff dyfarnu'n gwmni, bydd is-adrannau (2), (3) a (4) o adran 450 o Ddeddf Treth Gorfforaeth 2010 yn gymwys at ddiben penderfynu a oes gan unigolyn, neu a oedd gan unigolyn, reolaeth ar y corff dyfarnu.

Os yw'r corff dyfarnu yn bartneriaeth neu'n unig fasnachwr, rhaid trin unigolyn/unigolion fel un sydd â rheolaeth ar y corff dyfarnu os yw'n ymarfer, yn gallu ymarfer neu'n meddu ar hawl i gael rheolaeth uniongyrchol neu anuniongyrchol ar faterion y corff dyfarnu.

Nodwedd

Oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol, fel y'i diogelir o dan Gyfraith Cydraddoldeb.

Rheoledig Eraill

Cymwysterau rheoledig eraill yw'r cymwysterau hynny a ddyfernir yng Nghymru gan gorff dyfarnu cydnabyddedig, nad ydynt wedi'u Dynodi na'u Cymeradwyo ar hyn o bryd gan Cymwysterau Cymru, a nad yw'r corff dyfarnu wedi eu hildio o sgop ei gydnabyddiaeth.

**Rhif
Cymhwyster**

Y rhif y mae Cymwysterau Cymru yn ei roi i'r cymhwyster.

**Sicrhau
Swyddog Cyfrifol**

Achosi neu beri i rywbeth ddigwydd drwy ofal ac ymdrech. Unigolyn a benodwyd i weithredu fel pwynt cyswllt awdurdodol corff dyfarnu ar gyfer Cymwysterau Cymru.

Uwch Swyddog

Un o gyfarwyddwyr neu uwch swyddogion gweithredol corff dyfarnu neu, os nad yw'r corff dyfarnu yn gwmni cyfyngedig, unigolyn sy'n dal swydd â statws cyfatebol o fewn strwythur sefydliadol y corff dyfarnu.

**Ystyriaeth
Arbennig**

Ystyriaeth i'w rhoi i Ddysgwr sydd wedi cael profiad dros dro o salwch neu anaf, neu ryw ddigwyddiad arall y tu hwnt i reolaeth y Dysgwr, sydd wedi cael effaith sylweddol ar allu'r Dysgwr hwnnw:

Amodau Cydnabod Safonol

- (a) i gwblhau asesiad;
- (b) dangos ei lefel cyrhaeddiad mewn asesiad, neu sy'n eithaf tebygol o fod wedi cael effaith ar allu'r Dysgwr i wneud hynny.

Y Ddeddf

Deddf Cymwysterau Cymru 2015.